

בלבבי משכן אבנה

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 USA 718.521.5231

סוכות

מספר תורת הרמז

אות מ' שהיא סגורה ומושלמת. וטעם דבר זה ידוע, שסוד ארבעים סוד השלימות. בחינת מ' יום של יצירת הולד, ובחינת ע"ס דאבי"ע סך הכל מ', ועוד הרבה. והנה ענין התורה שהיא מחברת בין העבר, קודם לבריאה, להוה ולעתיד עוה"ב. והוא חבור של ג' זמנים שכל אחד חשוב זמן שלם לעצמו, אולם כולם יחדיו הוה השלימות. ולכך תמצא שמשמע"ה עלה למרום ג' פעמים בכדי לקבל התורה, ובכל פעם מ' יום והוא כנגד ג' בחינות אלו. ולכך תמצא שהמים העליונים והתחתונים נקראים מים, כל אחד יש בו שני מ', שמילוי אות מ' הוא מ' שהוא שלימות הדבר. והמים נוסף להם י', שרמז שבמ' נוסף י' דברות שהוא התורה. והוא ענין חג הסוכות שמרמז על השלימות שהוא חבור הכל, שהוא מדתו של יעקב. והוא ענין נטילת ד' מינים. דענין אתרוג עיין רמב"ן, שהוא ענין השלימות שבה חטא אדה"ר ופגם כל העולמות. ויסוד החטא שאתרוג נאמר בו "הדר" והוא ענין החכמה שהיא כוללת הכל. ודע שאתרוג בגימ' תרי, ופרושו חיבור גמור בין קב"ה לישראל, והוא חיבור הכל.

והנה תמצא עוד, שיש מילים שנשתמשו בהם בזמן הראשונים וכד', ולאחר מכן לא נהגו להשתמש בהם. ותחתם באו סגנון ולשון שונה, וכן בכל דור ודור. ושורש הדבר, שכשם שבסוכות מאיר אור של סוכות, וכן בכל חג מאיר אור של חג זה. כן הדבר בסדר השתלשלות הדורות, בכל פעם מאיר אור פנימי שונה, והוא יוצר השינוי בלשון. ובכל דור ודור יניקת חיות הדור ההוא, מן הלשונות המצויים בדור ההוא. ומן הלשון אפשר להכיר מהות הדור. וזהו ענין שאמרו חז"ל גבי בני" בארץ מצרים, "שלא שינו לשונם". וזה אינו רק עניין של שמירה גרידא מהתערבות בין המצריים, אלא ששינוי הלשון, הוא שינוי מקור ושורש חיות האדם. ואילו ח"ו היו משנים שפתם מלשה"ק ללשון האומות, הרי שהיו מקבלים חיותם ממקור ושורש נמוך יותר.

והנה עוד יש לידע, שיש לשון, ויש שפה. לשון היא הפנימיות, ושפה היא החיצוניות. והנה אמרו חז"ל, שיש שבעים לשון, ותו לא. ואף שאנו רואים שיש יתר על כן, זוהי בחינת שפה. שלשון אחת מתחלקת לשפות הרבה. ויש, ששפה אחת היא הרכבה של כמה לשונות.

ענין ניסוך המים בחג, דמצינו בבריאת העולם שנבדלו מים התחתונים מן מים העליונים, אולם שניהם קרואים מים. ברם במים שנקוו בעוה"ז שהוא הים נחסר בשמם מ', שנקראים ים ולא מים. וטעם הדבר, שענין

אברהם

משה

ענין שאמרו במדרש שאתרוג רמז לאברהם שנתחדשה בו הזקנה, שהוא הנאמר, "הדר זקנים שיבה". הענין. שיבה אותיות י ה', שהוא חבור העוה"ז לעוה"ב. ואותיות שב, שמחזיר העולם למקומו וקדמותו. והוא ענין שממלא כל העולם בקדושה ומבטל גשמיותו, ועי"כ נתחבר. והוא הענין הנאמר באברהם "בא בימים", ששבע בימיו, שמלאים ואינם חסרים כלל. והוא הענין מה שאמרו בגמ' יבמות, "אגורה באהליך עולמים", שדברי תורה נאמרים בשמו בעוה"ז ועי"כ מחבר ב' עולמות ונעשה יחד השלימות.

ענין משה רבינו ע"ה שנקרא ע"ש, "מן המים משיתיהו". בחינת מים שיש בהם ג' מצבים. א. קפוא, ב. נוזל ג, מתאדה. וענין משה רע"ה שע"י נתנה תורה, ולולי שקבלוה היה נהפך העולם לתהו, והוא כח קיום העולם. ולדבר זה נצרך שתהיה בו בחינת הקיום, ולהיפך הבטול, בכדי שיוכל שע"י יהיה כח שלא יתבטל אלא יקוים. וזו בחינת נוזל שאפשר ליצור בו כל מצב, קיום והעדר. והנה אמרו בשם האר"י הקדוש, שנשמות המושלכים ליאור הם אנשי דור המבול. וא"כ משה רע"ה שהושלך ליאור, אף שהיה בצורה שונה מן השאר, מ"מ הוא השורש לבחינת אנשי דור המבול. והנה במבול נמצא כח המים שיוצרים הביטול, והוא הכח שהיה במשה לבטול. ולכך ע"ש זה שנמשה מן המים נקרא שמו, שזוהי מהותו, כח הביטול שנגלה במבול, וכח הקיום שנגלה במ"ת.

יצחק

ענין שאמרו במדרש שלולב הוא יצחק. דהנה יצחק שהוא בחינת עוה"ב, שהוא ח'. והוא מלת יצחק יצק - ח, שמשפיע לעוה"ז מאור עוה"ב שהוא בחינת ח'. וזהו יצק - ח, שמשפיע בחינת עוה"ב ח'.

יוסף

יעקב

ענין יוסף שנקרא מלשון "יוסף לי ה' בן אחר", לשון הוספה. וראה שבלשון הקודש, מלת סוף והוספה שורשם חד, ומשמעותם בהפוך. והענין שמהות הקב"ה בלתי מוגבלות, ויצר עוה"ז מוגבל. וזה חלק מבלתי מוגבלת שבו, שיכול ליצור גם מוגבל. ובחינה זו נתחדשה ביוסף, שאמרו, "קדש ש"ש בסתר, הוסיפו לו אות ה' של העוה"ז שהוא הסתר, מוגבל. ולכך בחינת יוסף הוא יסוד, לשון סוד, שמוסתר ומוגבל. וסוד זה הוא היסוד ליי' שנברא העולם ע"י י' מאמרות. ולכך יוסף הוא היורד למצרים סוד המיצר סוד הגבול לתקן כח הקדושה ששם נפל ונסתר, שבתוכו נטמן הכל יכול לרדת עד התחתית. והוא ענין מדתו צדיק, גימ' רד. ולכך נאמר "ויוסף הורד מצרימה", שזוהי בחינת ירידה לשורש, והבן.

ענין שאמרו במדרש שהדס בחינת יעקב, שדומה להדס שחופים עליו עליו, כן יעקב שיי"ב שבטים מקיפים לו. והוא ענין אות י"ב שבשם יעקב. וענין ע' שבשם יעקב, שמתנגד לע' אומות, שכנגד זה פרי החג, ויעקב שהוא השלימות מתנגד לזה. וענין הק' שבשם יעקב, נודע שג' ברכות העמידה כנגד האבות, ויעקב כנגד קדוש, אות ק'. ולכך נרמז בהדס, שעולה בגימ' ע', שלזה מתנגד. ולכך דין הדס שיהיה משולש, שהוא יסוד החבור הגמור ג' קווים. ומילוי הדס עולה בגימ' תצ"א, ולאחר שהגיע יעקב למעלתו נקרא ישראל, שהוא בגימ' תקמא, יתר נ' על מילוי הדס, שבזה נעשה תקון לחטא אדה"ר שקלקל הנ'. ולכך הוא ירד למצרים לתקן הנ'.

ד' פעמים הבל גימ' סר, שורש של מוסר, שהוא כנגד דעת כמ"ש הגר"א. והוא בחינת סוכות, "למען ידעו", כנגד יעקב, דעת, כנודע.

משהעגל רוצה לינק". וזה ענין דעת, התגלות המדות, כנודע. ולכך ככל שירבה רצון להתגלות, דעת, "יוסיף מכאוב", כי אין הכלי מסוגל לקבל זאת.

פרי החג מתחילים במנין י"ג, ומסתיימים במנין ז'. הענין. י"ג גימ' אחד. שמתחילה כח הרע באחדות, ומפרידים אותם לבחינת ז', עוה"ז, פרוד, בטול כח האומות.

סוכות כנגד האומות וכנגד יעקב שכל זרעו ישראל. משא"כ אברהם ויצחק שיצא מזרעם עכו"ם. ולכך יעקב מתנגד לעכו"ם, ואין להם שיכות אליו. ולכך יש בו ענין שמחה, כי שמחה היא ענין פנימיות, כי מעשה חיצוני אינו מביא לידי שמחה, ולעכו"ם שהם בחינת חיצוניות אין שמחה. וכאשר מתגלה כח ישראל בטהרתו נגלית השמחה.

שמחת תורה רק אחרי ז' ימי סוכות, ביטול ז' מדות רעות. ואח"כ שאדם נקי, יש לו שמחה. דכל זמן שיש לאדם רצונות נוספים על תורה, אין לו שמחת תורה.

סוכה דירת ארעי, מגן מפני אור השמש. ביאורו, כאן בעוה"ז א"א להשיג כל בחינת אורו ית'.

ענין שצריך ג' דפנות, מפני שסוכות כנגד יעקב, בחינת אמצעי, ג', תפארת, כנודע.

הסוכה לצל, אותיות לץ. בחינת לץ מבטל חשיבות הדבר. וזו בחינת סוכה, שמבטל חשיבות דירת קבע והופכה לארעי.

סוכה צורתה כאות ה', שתי דפנות ועוד משהו. הענין. סוכה גימ' מלך ע"ה, בחינת אות ה' שבשם הוי"ה, כנודע.

סוכה גימ' מלך. ובחינת מלכות שם עץ הדעת טו"ר, ושם בחינת הנסיון. ולכך לעת"ל הנסיון של האומות יהיה במצות סוכה דיקא. ולכך סיום התורה באות ל'. ומתחילה באות ב'. עולה אותיות לב, כנגד בינה. ולכך תקנו בשמיני עצרת לסיום התורה שהוא

"פרי עץ הדר", שטעם עצו ופריו שוה". הענין. כל דבר בעולם נסתר השורש הראשון מהיכן נתגלה, דהסיבה הראשונה אינה ידועה. וכל עץ רק בפרי שהיא התולדה נתגלה טעמו, אבל בעץ, בשורש, הוא נעלם. אולם אם גם בעצו נמצא הטעם, כאן יש גילוי גם להשורש, וזה גודל מעלתו.

"למען ידעו דורותיכם כי בסוכות". הענין. דעת בחינת הרגש וטעם בדבר. וכ"ז שייך רק אחרי שאדם מגרש מלבו ענין עוה"ז, ואז שייך שירגיש טעם ברוחניות. ולכך ענין סוכה דירת עראי, ואז יש דעת דקדושה.

במדרש רבה אמרו, "וארבעה לא ידעתים", אלו ד' מינים שבלולב". הענין. דעת בחינת חבור ד' מינים, כנגד כל הסוגים שבאדם, ומחברים אותם. וזה ענין דעת. ולכך אמר דוקא "לא ידעתים", כי בעומק, בשורש הדעת הוא בלא ידע, וממנו כח החיבור שבדעת.

סוכות זמן האסיף, סוף, בחינת נוק', מלכות. ולכך סוכה בגימ' מלך כנודע.

"ולקחתם לכם ביום הראשון". ובחז"ל, "ראשון לחשבון עונות". נתהוה כביכול מסך ע"י עברות, ולכך נצרך סוכה שא"א לקבל האור ללא מסך. (ובעוד מק הוא תיקון המסך, שממסך של עבירות נעשה מסך דקדר שה, וד"ל). וזו בחינה של "במופלא ממך אל תדרוש". וזה ענין שהסוכות שעשה יעקב עשה לבהמות, דרק מכיון שיש בהמיות צריך כיסוי הסוכה. וזה ענין שירדו גשמים פטור. דכשהגשם יורד מכסה השמש, האור, ואז אין צורך בבחינת סוכה כיסוי לאור, אלא הגשם גופא הוא הכיסוי.

"אין כל חדש תחת השמש". אותיות לפני חדש, גזר. הענין. הכל היה כלול בא"ס, ורק ע"י גזירה פרוד וצמצום נעשה חדוש הבריאה.

"יוסיף דעת יוסיף מכאוב". הענין. מהות המכאוב כשלא ניתן להוציא כוחות הנפש לפעול, כענין "יותר

חלל, גימ' ס"ח, לולב גימ' ס"ח. הענין. התיקון של החלל ע"י מילוי, וזה סוד לולב אותיות בלול, בחינת מילוי החלל. ולכך עיקר הברכה על הלולב.

ערבה גימ' עזר, בחינת "עזר כנגדו". הנוק' בחינת "עניא דלית לה מגרמה כלום". כן בחינת ערבה, שאין בה טעם וריח, לית לה כלום. וזו בחינת דוד, נוק'. ולכך נולד בחינת נפל, כלומר בחינה שאין לו כלום משלו. וכן הנוק' אינה יצירה לעצמה, אלא קיבלה את עצמותה מאדה"ר. כן דוד קיבל ע' שנה מאדה"ר.

אין גימ' ס"א. יש גימ' ש"י. ההבדל בין שי לס"א, שזה מטר. וזו בחינת סוכה להציל ממטר, כלומר לגלות לאדם בחינת אין, צל א', כמ"ש במ"א.

סוד הבינה, סוד השמיני. ענני כבוד גימ' ריב, גימ' ירא, סוד יראה. סוכה גימ' צ"א. צל גימ' ק"כ. סוכה וצל יחד, גימ' ירא, סוד סוכה מחיצות, סוד גבול.

לולב גימ' סח, בחינת דיבור, חיבור גשמיות ורוחניות. לולב אותיות בלול, ערוב חומר וגשם.

ענני כבוד. הנשמה נקראת כבוד, מפני שתכלית הבריאה לכבוד. וכל שם מראה על מהות, ולכך תכלית הנשמה כבוד ה'. ולכך נקראת כבוד. כבוד, שורש כבד, בחינת כ"ב אותיות ימלאו את המלכות שהיא בחינת ד', דל. כבד שם מקור הרע והתאוה, והוא סוד הכבוד שצריך שיהיה בתחתונים. ונעשה מכבד כבוד ע"י אות ו' שהוא מושך השפע לכבד. כבוד. אותיות אחרי, גולה. וזה עיקר הגולה, גוזל כבוד ה'.

שמיני עצרת שמח"ת

מהות ישראל גילוי, וכיון שזו מהותם הם המגלים ההסתר. ולכך השלימות היא בחבור ישראל לשבת, שע"כ הנסתר מתגלה. אבל מ"מ לעולם קב"ה סתים, שזו מעלתו יתברך. ולכך ראו חכמים לקבוע יום זה לשמחת התורה, שענין התורה נודע שחלק הבכתב הוא הנגלה, וחלק הבע"פ הוא נסתר. וישראל עמלים לגלות הנסתר, אולם לעולם חכמתה רחוקה מלהשיגה. ומכח זה שנמצא בתורה לגלות הנסתר, ע"י יש הכח לבנ"י לגלות הנסתר שבקדושת השבת. שהכח שמקבלים בגילוי התורה, הוא הכח לגלות השבת. ולכך אמרו, "לא נתנו שבתות ויו"ט לישראל אלא כדי שישבו ויעסקו בתורה". ובירור הדבר, שע"י עסק התורה הוא הכח לגלות השבת והמועד, וזה מבורר.

שמחת תורה חל ביום כ"ב לחודש תשרי. והטעם, בחינת כ"ב אותיות שבהם נכתבה תורה.

ענין קריאת שם עצרת. עיין רמב"ן בפ' אמור, שביאר שענין ששת ימים כל אחד יש לו בן זוג, לבד משבת שהוא שביעי שאין לו בן זוג, ובת זוגו היא כנס"י, שהיא בחינת שמיני. והענין, ש"קב"ה גליא וסתים", ולעולם לא תתגלה בברור מהותו, אלא בחלקו נגלה. וענין בריאת העולם שגם בו יהיו ב' בחינות אלו. וכמ"ש בזה"ק, שכשם שקב"ה סתים וגליא, כן אוריתא שהיא שורש הנבראים סתים וגליא. והנה על שבת קודש אמרו בגמ', שנתנה בצינעא לישראל. וכן אמרו שאמר הקב"ה, "חמדה גנוזה יש לי באוצרותי ושבת שמה". וא"כ מבואר שבחינת שבת היא בחינת "סתים", שהוא קדושת עוה"ז. אולם כוונת בריאת כנס"י, שהם יהיו המגלים את הנסתר בעוה"ז. ולכך אומרים "ויכלו", שהיא עדות על בריאת העולם. ואמרו בגמ', שעדים אית ליה קלא. והוא הענין שע"י העדות יצאה בחינת קול, שהיא גילוי הנסתר שבקדושת שבת. ושורש

בלבבי משכן אבנה

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245 USA 718.521.5231

ב- כמו כן, בהלל אנחנו מנענעים את ארבעת המינים 16 פעמים (צפון דרום מזרח מערב) - איך זה "בשורה" עם 16 שילובי המינים?

תשובה:

- א. לולב - רוח.**
הדס - מים.
ערבה - אש.
אתרוג - עפר.
- ב. עיין שער הכוונות (דרושי חג הסוכות, הקדמה) וז"ל, וענין הב' נענועים שבתוך קריאת ההלל הנזכר צריך שיכוון בכל פעם כנגד שם הוי"ה במילואו. אמר הכותב חיים, נלע"ד שהם סוד.**
- ע"ב - מים - ארמ"ע דמים.**
ס"ג - אש - ארמ"ע דאש.
מ"ה - רוח - ארמ"ע דרוח.
ב"ן - עפר - ארמ"ע דעפר.
- עיי"ש בהרחבה, ובנהר שלום (דף מ' ע"א).**

חיבור למצוות

שאלה:

שלום כבוד הרב, ב"ה למדתי הרבה מהשיעורים של הרב והרב עזר לי הרבה יותר להאיר מהאור הפנימי שקיים בי לי ולאחרים, אך פתאום שמתי לב לחסימה

ושור הבא עלמא דאתגליא, עיי"ש. ואמרו (ויק"ר, יג, ג) שהקב"ה ישחוט שור הבר בסנפיריו של לויתן, ויתמהו הצדיקים, הא תנן (חולין, טו, ע"ב) אין שוחטין במגירה, והקב"ה ישיב להם תורה חדשה מאתי תצא. ובעומק זה גופא סודות התורה שיתגלה שהוא התורה החדשה, והוא עצם הסעודה, בחינת לכו אכלו בלחמי. והיינו שמגירה הוא מלא פגימות. ולעת"ל שיתוקן שורש הפגימות שהוא פגימת הלבנה, ישחטו אף במגירה. ועוד נקראת מגירה שחותכת דרך גרירה (עיין ר"ש, כלים, יג, ד). ולעת"ל יתגלה גרירה דקדושה, משכני אחריו נרוצה. ועיין ספר יין המשומר. וסוד יין המשומר רחב מאוד. ומעט נציין. עיין תיקונים (סז, ע"א). והם ע' אנפין של תורה כמ"ש הגר"א (שם, תיקון כב). והוא עץ החיים, כמ"ש הגר"א (שם בתיקון י"א מתיקונים אחרונים). שהם סודות של עתיק יומין, סוד הדין הקדוש.

ג. כן. כל מה שקיים בעולם קיים בנפש. ומה שקיים בעולם לעת"ל אפשר להשיגו בחינת מעין עוה"ב.

ד. כאן בעוה"ז הוא מעין עוה"ב.

4 מינים של סוכות 4 יסודות

שאלה:

לכבוד הרב, שליט"א
גוט יום טוב!
א- מה הקשר בין 4 המינים של סוכות וארבעת היסודות. (עפר, מים, רוח, אש) ?

בענין לויתן דלעת"ל והמסתעף

שאלה:

אמרו חז"ל שלעתיד לבוא יש סעודת לויתן, יין המשומר, ושור הבר. (א) האם דברים אלו שייך רק לצדיקים לעת"ל או בערך סויים גם לפשוטי העם לעת"ל?

(ב) ראיתי את דברי הגר"א בספר אבן שלימה שדברים אלו קאי על גילוי סודות התורה דלעת"ל. האם יש עוד מראה מקומות בספה"ק שמבארים ענינים אלו? ואם אפשר להרב ליתן קצת ביאור בדברים אלו.

(ג) האם שייך בזה"ז לטעום קצת מדברים אלו באופן מסויים?

(ד) אמרו חז"ל שלעת"ל יושבים בסוכה של עורו של לויתן. האם זה קאי רק על סוכות לעת"ל או על כל השנה? תודה רבה

תשובה:

א. לעתיד לבוא יתגלה מדרגת ועמך כולם צדיקים. והיינו שרק חלקי הצדיק שבכל נפש יתקיימו לעת"ל.

סוד לויתן ושור הבר

ב. עיין משך חכמה (שמות, כ, יח). ועיין דברי סופרים לר' צדוק (אות כט) וז"ל, שור הבר ולויתן הם תרין יצרין, דכר ונוק'. ועיין בדבריו בפרי צדיק (וארא, אות יא). ועיין ליקוטי תורה לבעל התניא (שמיני), שלויתן סוד עלמא דאתכסיא,

(או שזו העבודה לא תהיה מוחלפת?) תודה רבה

תשובה:

- א. יש דרך כזו, וכך נהג הבן איש להורות לרבים בדרשותיו.
- ב. זו מחלוקת עצומה בדברי רבותינו. ועצתם הייתה לכוון על דעת המכוונים האמיתיים.
- ג. אור פנימי יותר זהו פשיטות לעומת יחוד שהוא חיבור. העצמיים פשיטות - הלבוש חיבור, יחוד. וצריך שהעיקר יהא העצמיים - פשיטות, והיחוד לבוש.

לימוד בהושענא רבא

שאלה:

שלום הרב, הספרדים נוהגים לעשות בלילה הזה סדר לימוד של ספר דברים וכן זוהר וכו' בנוסף לתחנונים והסליחות שקוראים בלילה. תיקון ע"פ המקובלים.

- אני יודע שמדברים על זה שמעלת קריאת ספר דברים בלילה הזה לפני חצות חשובה מאוד.
- א. מה המעלה הספר הזה דווקא?
 - ב. למה דווקא הוא בלילה הושענא רבא?
 - ג. למה דווקא לפני חצות?
 - ד. מה העניין הפנימי הנפשי שצריך להקשר אליו בקריאת ספר דברים.

תשובה:

- א. עיין מושב זקנים (במדבר, כא, יד) וז"ל, בספר מלחמות ה', פירש הרי"ח, זהו ספר ואלה דברים, שיש בו "מלחמות ונצחונות של ישראל", כגון (דברים, ד, יב) ובשעיר ישבו החרים לפנים ובני עשו יירשום, וכו'.
- ב. ועיין תוס' (גיטין, ב, ע"א, ד"ה המביא) משנה תורה לא חשיב, שאינו אלא "חוזר ושונה מה שלמעלה". בחינת מלכות לית לה מגרמה כלום. ולכך נקרא "משנה" תורה, עיין מצודות דוד (יהושע, ת, לב), ששונה מה שקדם לו. ועיין הכתב והקבלה (דברים, יז, יח) משנה, כמו פירוש וביאור דברים, עיי"ש. ולכך מלך קורא בהקהל ספר דברים.
- ג. כולו תוכחות. עיין רש"י (דברים, א, א). ועיין שפתי

לא ברורה. אני מרגיש שאם אני מתבונן/מתבודד/מתעמק וכו' בהכרת ה' והנשמה שלי בכל הגילויים (אהבה, יראה, חיה וכו') אני מרגיש את האור. אך בכל מה שנוגע למצוות החומריות אני מרגיש את הכוונה שלי ולא את המצווה. לדוג' שאני מניח תפילין אני יכול להתחבר בהכרה פנימית אבל יודע שאם היו מוציאים את הקלף מהבית הייתי מרגיש אותו דבר ולא הייתי שם לב שאני בעצם לא מקיים את המצווה באמת, כלומר אני לא מרגיש את האור במצווה. אני יכול לנענע 4 מינים ולהתחבר אבל יודע שאם יחליפו לי את האתרוג לאתרוג פסול אני לא ארגיש שום שינוי, אני מתפלל ומרגיש חיבור אבל יודע שאם אחליף את המילים (לדוג' במקום "ברוך אתה ה' אגיד "ברוך ה' אתה") אני לא ארגיש שפגמתי אלא אור הכוונה הוא אותו כוונה ורק הסדר שונה ולכן אני עדיין ארגיש אותו. מה לדעת הרב אני מפספס? או מה לא בנוי נכון? אשמח שהרב יוכל להכווין אותי מפה. תודה רבה על העזרה

תשובה:

יש כאן בנין של אור, ללא בנין של כלי. ראוי ללמוד הלכה למעשה, ולדקדק לקיים כפי הדין מתוך הכרה בהירה שזהו רצון ה' בכל פרט ופרט, ולו הקטן ביותר. ועי"ז להתקשר למעשה בכלל, ולכל דקדוק בפרט, קשר נפשי עמוק.

כוונות בתפילה

שאלה:

שלום כבוד הרב, מזה זמן מה אני מכוון בתפילה שמות הוויה הכלליות והפרטיות של החודש מנוקדות ועוד כוונות יחסית פשוטות ומצליח "לראות" לעיתים יותר ולעיתים פחות את שמות הקודש בברכות השונות (התפילה בעיניים עצומות). אני נמשך מאד ללמוד בשער הכוונות לרבינו האר"י, במיוחד להבין את התהליכים של מה פועל היום המסוים, וביחס לנקודת התפילה וכו', אבל כמעט מתייאש בראותי את ריבוי הפרטים והכוונות הנדרשות. האם הכוונות הנ"ל פועלות משהו ביחס לתפילה רגילה שרק מכוונים לפשטות המילים?

האם הלימוד העמוק והיישום של כוונות האר"י נועד לבעלי השגה בלבד ומי שאינו כזה וינסה לכוון יכשל מראש או לא יפעל כלום או חמור יותר יכול להזיק? או לחלופין זה יכול להיעשות הדרגתית צעד צעד עם עבודה מקבילה בזיכור הרוחני?

כמדומני קראתי בספרי הרב או שמעתי משיעור הרב שהתקופה בה נמצאים משפיעה על העבודה ושבזמנינו יש עבודה אחרת מהכוונות כפי שהובאו בשער הכוונות?

צוהו (למלך - דייקא) השם יתעלה שיכתוב לו את משנה התורה, וידמה שיהיה ספר "אלה הדברים", שרוב גופי התורה תלויים בו. ועיי"ש (לא, ט) שרוב מצות התורה "והברית" נכללים בו, וכו', כי "ספר הברית" הוא ספר "אלה הדברים".

י. עיין שיח שרפי קודש (בשם חידושי הרי"ם) ספר "דברים", הוא משנה תורה, להורות שאם שומר בדרך התורה מתחילה ועד סוף, נעשה "דיבורו" קדוש (סוד דיבור - מלכות, כנודע). ועיין פרי צדיק (דברים, א). ואגרה דכלה (שם).

ב. ספר דברים כנגד מידת מלכות, שזה כנגד הושענא רבה, כמ"ש בשער הכוונות. ועיין טעם נוסף בליקוטי הלכות (הלכות ס"ת, ה"ב).

ועיין ספר התמונה (תמונה שלישית) ספר אלה הדברים כנגד שמטת עטרת. ועיין גר"א (תיקון כ"א). ושושן סודות (אות ר"ח) סוד שחייב כל מלך לכתוב ס"ת לעצמו. ועבודת הקדש (ח"א, פרק כ"א). וחמדת ימים (חג הסוכות, פ"ו). ומשנת חסידים (מסכת ימי מצוה, סוכה, פ"ג).

ויש ז' ספרים, כי "ויהי בנסוע הארון" ספר בפני עצמו (עיין מסכת סופרים, פ"ו, ה"א). ונמצא ספר דברים ספר שביעי, כנגד יום השביעי. וכן המלך היה קורא ספר זה בסוף השנה השביעית.

ג. עיין שער הכוונות (דרושי חג הסוכות, הקדמה) וז"ל, הנה בחצי הלילה הראשון, תקרא ספר ואלה דברים כולו עד סוף פרשת וזאת הברכה. וזה הספר נקרא משנה תורה כנודע, ואם תשלים קריאתו קודם חצות, וכו'. ועיקר הדין הוא נידון בחצי הראשון של הלילה כמ"ש לקמן. ועיין שם (דרוש ו') וז"ל, ובזה תבין מ"ש בספר הזוהר ובתיקונים, כי ספר אלה הדברים הנקרא משנה תורה הוא במלכות, עיי"ש. ועיין פרי עץ חיים (שער הלולב, פ"ד). וטעמי המצוות (האזינו, ד"ה מצות כתיבת ס"ת). ומחברת הקודש (שער הושע"ר).

ד. חיבור לכח "המקבל".

שאלה:

ראיתי שהרב כתב לגבי התיקון של שבועות על שאלה של לימוד לבד בעניין שהאדם מתחבר אליו שיעשה כך ולא צריך לעשות את תיקון ליל שבועות ורק ילמד גם בבחינת כלל.

כהן (שם, לא, י). ואור החיים (שם, כו, ח). ופחד יצחק (שבועות, מאמר מה). ועיין ליקוטי הלכות (ערלה, ה"ד) שאעפ"כ לא יתיאשו מן הרחמים, עיי"ש.

ד. עיין אדרת אליהו (דברים, לד, יב) ספר דברים כולל תתקנ"ה פסוקים. סימן הנ"ץ (צ' סופיות עולה תשע מאות), והוא כי ידוע בספרי מקובלים שהרקיעים הם תתקנ"ה, כמנין השמי"ם (מ"ם סתומה ו' מאות), וכו', כי משה רבינו כוון בכל פסוק לפתוח שער רקיע אחד להעלות נשמתו בקדושה, עיי"ש עוד.

ה. עיין מגילה (לא, ע"ב) קללות של משנה תורה - משה מפי עצמו אמרן. עיין זוה"ק (ואתחנן, רסא, ע"א) האי דאקרי משנה תורה, משה מפי עצמו אמרן. עיין תוס' (שם). וטורי אבן (שם). ועיי"ש (רסה, ע"א) ביאור מפי עצמו. ודברי דוד (דברים, כח, כ), ואור החיים (שם, א, א). ומהרש"א (מגילה, לא, ע"ב). ובר"ח (שם). ופרי צדיק (במדבר, ה, כי תבא, יד), וצדקת הצדיק (קפ"ג).

ו. עיין מהר"ל (תפארת ישראל, פרק מג) שמשנה תורה מצד "המקבל" - "הואל משה באר את התורה הזאת". כי המקבל הוא צריך יותר פירוש וביאור, וזהו ההפרש אשר יש בין התורה ובין משנה תורה. ובעומק, יש תורה שבכתב, ויש תורה שבע"פ, והממוצע הוא משנה תורה. ולכך נקרא משנה תורה. עיין ר' צדוק (דובר צדק, עמוד קכז), ופרי צדיק (ט"ו בשבט, ב, ויקרא, בהר, א, ובחקתי, יא, ובהעלותך, יא, ועוד). ועיין העמק דבר (במדבר, יד, לד). ועיין פחד יצחק (שבועות, מאמר יב). וזהו משנה תורה, שנים, כתב וע"פ.

ז. ואמרו (ב"ר, ו) דאמר רשב"י, ספר משנה תורה היה סיגנון ליהושע. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן, אופן רמו).

ח. מצות "דבקות", נאמרה בספר דברים, ודו"ק היטב. עיין פתח האהל (ראה) שסוד ספר דברים, דבקות. וספר זה נאמר בערבות מואב, סמוך לכניסתם לארץ ישראל, משא"כ שאר הספרים נאמרו במדבר. ודו"ק, שבחינת משנה תורה, שורש לתורת א"י. ועיין ליקוטי הלכות (או"ח, סעודה, ה"ד. מילה, ה"ה. חלוקת שותפים, ה"ה) שספר דברים מדבר כמעט כל פרשה מא"י. ועיין ציוני (דברים).

ט. עיין משך חכמה (שמות, לב, יט) וז"ל, להראות כי אין בנבוא קדושה בעצם, רק מצד שמירת ישראל התורה כפי רצון הבורא ית"ש הקדוש הנמצא האמיתית הבורא הכל ית"ש וזכרו, וכמעט ע"ז נכלל כל ספר דברים, להזהירם בזה, כי לא ראיתם כל תמונה, וכו', השמר לך (שם, ד, ט). ועיין אברבנאל (שם, יז, יד) ולכך

מן האושפיזין רק שאיכד את זכותו.
 ג) האם יש קשר בין שבעה רועים לשבעה אושפיזין.
 ד) האם משיח בן יוסף ומשיח בן דוד נכלל בשבעה אושפיזין?
 ה) בשפת אמת כתב ששמיני עצרת כנגד יוסף, ובמקום אחרת כתב ששם"ע כנגד דוד, ובמקום אחרת כ' שהוא כנגד משה! מה פשר הדברים?

תשובה:

א. בנקודה שבה עובד בפועל, יש בפרטות אהבה יראה וכו', את כל המידות. וצריך למצוא בכל יום את נקודת פרטות זו בתוך עבודתו.
 ב. הוא שורש לז' רועים. עיין פירוש המצוות לרמח"ל (מצוה ח' ט') וז"ל, והקימונו עליו שבעה רועים, מצד שלמה. שמונה - תיקון הכל, ושמונה נסיכי אדום, עיי"ש. ודו"ק שאמו של שלמה בת "שבע".
 ונקרא בשבע שמות, כמ"ש בזוה"ק (ח"ב, לח, ע"ב. וח"ג, מז, ע"ב). ועיי"ש (ח"ג, רנה, ע"ב) אבהן ורעיא מהימנא ואהרן דוד ושלמה, הא אינון שבע, לקבל שבע ספיראן, אנא בעינא לתקנא לכוון "סכה", עיי"ש. ועיין גר"א (תיקון ע) וז"ל, ושלמה ביסוד דאינון שבע רועין, כמ"ש בר"מ בכ"מ, עיי"ש. ועיין תולעת יעקב (סוד הסוכה).
 ג. כן, כנודע, הם הם ממש, בשורשם.
 ד. כן. יוסף - משיח בן יוסף. דוד - משיח בן דוד.
 ה. כנגד יוסף - מלשון תוספת, עצרו עמי יום אחד. כנגד דוד - סוד כח הכללות הנקרא "כלה", ושמיני עצרת, עוצר בקרבו את כל ההארות שקדמו לו. כנגד משה - שמחת תורה - תורת ה' תמימה ניתנה ע"י משה.

א. אם אני מרגיש שאני יותר מתקדם ומתחבר בלימוד עצמי שלי בנושאים שאני רוצה ולא עם ציבור וכן מעדיף לא לקרוא את התיקון האם אוכל לעשות כך? מה עדיף? מה השיקולים?
 ב. האם אוכל גם לוותר על קריאת ספר דברים?
 ג. האם יש דגשים פנימיים מיוחדים ללילה הזה?

תשובה:

א. מעט עם הציבור, אל תפרוש מן הציבור. והשאר לפי השגתך. זו שאלה יסודית האם לנהוג ע"פ קבלה גם למי שאינו במדרגה זו.
 ב. כנ"ל, מי שאינו נוהג ע"פ קבלה, כן. אולם אם נהג עד השתא, צריך התרת נדרים.
 ג. כנ"ל.

אושפיזין ועל שמיני עצרת

שאלה:

א) ראיתי בספר ים החכמה של הג"ר יצחק מאיר מורגנשטרן שליט"א שאמר שבכל יום מימי סוכות יש להתדבק במידות של האושפיזא של אותו היום, ביום א' להתדבק במדת אהבת ה' שהיה מדתו של אברהם וכו', אבל מהרב למדתי שאין לעבוד ה' ע"פ זמנים מסוימים רק שכל עבודה צריך להיות בהתאם וכפי הדרגה של הנפש, וא"כ האם הרב סובר שאין לעבוד במדה מסוימת ביום אחד ומדה אחרת ביום שני וכו'? או שיש מקום להתדבק באורות הזמן, כיון שיש עבודה להפוך אור מקיף לאור פנימי...?
 ב) האם יש מקור ששלמה המלך היה ראוי להיות

להצטרפות לשימת העלון ולכל ענייני העלון
 bilvavi231@gmail.com
 052.763.8588

הפצת ספרי קודש
 רח. דוד 2, ירושלים
 02.623.0294
 ספרי אברומוביץ
 רח. קוטלר 5, בני ברק
 03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברומוביץ
 משלוח ברחבי העולם
 03.578.2270
 ספרי מאה שערים
 רח. מאה שערים 15, ירושלים
 02.502.2567

עלון
בלבבי משכן אבנה

סזכזת

תשפ"ד

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל
יש לשלוח בקשה לכתובת:
bilvavi231@gmail.com
לקבלת העלון השבועי בפקס
יש לשלוח בקשה לפקס המערכת:
03-5480529

כל המעוניין לסייע בליקוט חומרים אלו,
וכן בעריכתם והגהתם,
נא לפנות למערכת בכתובת הנ"ל
לתרומות במערכת הטלפונית:
ישראל: 1-800-28-28-28
USA +972-2-5025580

יש לציין מספר קרן:
4387 - בלבני משכן אבנה

לפרטים נוספים והקדשות
bilvavi231@gmail.com

© כל הזכויות שמורות

קו ישיר לשמיעת
שיעורי מורנו הרב שליט"א
ב'קול הלשון':
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

מערכת 'בלבני משכן אבנה'
טלפון: 052.763.8588
פקס: 03-5480529
ת.ד. 34192 ירושלים 9134100
bilvavi231@gmail.com

תוכן עניינים

חודש תשרי - כתר

"כל חודש תשרי" נגלה בו בחינת יותר מכל חודש. "כתר".

סוכות - כאם הסוככת על בניה, כדוגמת כתר סביב (יונת אלם, פרק ד'. שער הכוונות, דרושי חג הסוכות, דרוש ד').

לפיכך השתדלנו בחודש זה, בשנה זו, לעסוק רובו ככולו בסוגיית ה"כתר". ונזכה במהרה ל"ויתנו לך כתר מלוכה", ולכתרו של מלך המשיח.

ראש השנה - ויתנו לך "כתר" מלוכה. ובעיקר נגלה ביום הראשון (פרי עץ חיים, שער ר"ה, פ"ב. ומחברת הקודש, שער ר"ה).

יום הכיפורים - אומרים בכל התפלות בקדושה "כתר" יתנו לך. ובעיקר נגלה בתפלת נעילה (פרי עץ חיים, יום הכיפורים, פרק ה'). ובחודש זה, חודש תשרי, הוא החודש שאומרים בו בכמות מנין "כתר"

רל"א שערים

כ-ת

שכן. ושם נגלה תכלית כל הבריאה כולה, השראת השכינה. ובמשכן היה בריח התיכון, תכ-יון, והוא מברית מן הקצה אל הקצה, והיינו מברית בבחינת סוף מעשה במחשבה תחילה. ואזי היפך מכסות, לשון כיסוי והעלם כנ"ל, נעשה גילוי, דבר שקוף, בחינת זכוכית, כת-זכוי, זכות, שנגלה התוך, נגלה התכלית. אולם עדיין אין נגלה אור קודש הקודשים שהוא התכלית בחוץ, אלא יש עדיין מחיצה המבדלת, שהיא פרכת, פר-כת.

כרת, כת-ר. כ-ת, לשון תוך, תך-ו. נקודה הפנימית שהיא תוכו של הדבר. ונקודת התוך בבחינת סוף מעשה במחשבה תחלה, היא התכלית, תכ-לית. אלא ששם היא נמצאת בהעלם ובאתכסוי, ויש לזה כסות, כת-סו. וסוף המעשה הנמצא במחשבה תחלה, בראש, ששם מקום המחשבה, יורד לתתא מן הראש למקום הגרון, ומשם לכתפים, כתף, כת-ף. ושם עיקר מקום הגילוי, כי כתף בחינת ביהמ"ק, כמ"ש בין כתפיו

שנגלה בכתב התוך והתכלית של כלל הבריאה כולה.

אולם, כאשר נסתר התכלית לגמרי, זהו כרת, כת-ר, והיינו שנכרת מן התוך, נכרת מן התכלית, ואזי נצרך חיתוך, חיו-תך. בחינת ונתח אותו לנתחיו. נתך, נ-תך. ויתר על כן נצרך כיתות, כתית למאור, כת-ית, והיינו כתית לברר את המחשבה תחלה, אור המנורה, שהיא התכלית.

ושלמות הארה זו גנוזה בפנימיות שורש החכמה, והחכמה מאין תמצא, היפך כרת, כתר, כנודע. ונגלה בארון, בכפרת שמעל הארון, כפרת, כת-פר, שהוא כעין כתר לארון.

יתכן, כות-כפרת, כעת, כסות, כנרת, כרת, כרית, כרתי, כתב, כתיב, כתם, כתר, לכסות, לכת, לכתף, מזכרת, מכתב, מסכנות, מרבכת, משכרת, נכאת, סכות, פרכת, תכלית, תכלת, תכן, בכות, כליותי, כמות, מכתש, מעכתי, תיכון, דוכיפת, זכוכית, כתנת, נתך, תוך, תנוך, תענך, אתך

ובחינת תכלית זו הייתה בכיסוי ובהעלם בגלות מצרים, ושם במקום שיתראה כתכלית שמוכרחת, כי כל פועל פועל לתכלית, נגלה להיפך, בחינת יתכן, תכ-ין. והיינו שאפשר כך ואפשר גם אחרת, וא"כ אין תכלית מוכרחת. וזהו שבנו לפרעה ערי מסכנות, כת-מסנו, שהיו נבלעים באדמה, פי תהום בולעם, והוא ההיפך הגמור של פועל לתכלית, ודו"ק. ובמקום שיתגלה התכלית, התוך, כנ"ל, נעשה להיפך, נבלע "תוך" האדמה.

וביציאתם ממצרים מתברר והולך התוך, כנ"ל, ולכך מסע ראשון היה לסכות, כת-וס, סכות היפוך אותיות של כסות. והיינו שהתחיל הסרת הכסות וגילוי התכלית. שזהו סוכות דירת ארעי, שמברר שהעוה"ז פרוזדור בפני התכלית, כנודע. ומברר האיכות, איו-כת, מן הכמות, מו-כת.

ושלמות גילוי התכלית במתן תורה, בחינת אזן ששמעה בהר סיני. וכאשר יש העלמה לכח השמיעה, זה על ידי (פנים אחד לכך) תנוך האזן, תכ-נו, כמ"ש בכתובות (ה, ע"ב). ושלמות הגילוי, שנחקקו 'י דברות בלחות, והמכתב מכתב אלקים, כתב, כת-ב. והיינו

בלבביפדיה מהשבה - סוגיות

נתר

בספר היכלות, אכתריאל, הוא הבורא עצמו, עכ"ל. ועיין אור זרוע (ח"א, אות ה') שהוכיח שאינו מלאך, דכתיב וכל אדם לא יהיה באוהל מועד בבואו לכפר בקודש, ואמרו בירושלמי אפילו אותן שכתוב בהם ודמת פניהם פני אדם, עיי"ש.

ב. כתב המהרש"א על אתר, וז"ל, בעלי הסוד כתבו שהוא רומז לכתר עליון, והאלף שלפניו מורה על אין סוף וכו', עכ"ל. ועיין ספר התמונה (תמונה ב-ג), ומגן דוד (אות ל). וכתב בעמק המלך (שער י"ז, פ"ז) וז"ל, אכתריאל, פרושו, כתר שלי הוא אל, כי שם א"ל הוא במלכות דאצילות (ומצד שנעשה כתר לבריאה נקרא לשון כתר, והוא כבוד שמים, כסא הכבוד כנודע, ולכך הוא שר הבריאה, בסוד כסא הכבוד), ויש לו א' בראשו, לרמז לא' של שם ס"ג דאמא, שעושין לו מוחין, ויוצא מפסוק ונתתיה להם בביתי ובחומתי יד ושם טוב ובנים ובנות אתן לו אשר ל"א יכר"ת, עכ"ל. וכתב בתורת משה (לחת"ס, ויקרא, א, א) וז"ל, לא יכרת, אותיות אכתריאל, עכ"ל. ומקור דבריו בעץ חיים (שער מ', דרוש ט"ו).

א

ברכות, ז, ע"א - תניא, א"ר ישמעאל בן אלישע, פעם אחת נכנסתי להקטיר קטרת לפני ולפנים וראיתי אכתריאל י-ה' ה' צבאות שהוא יושב על כסא רם ונשא וכו'. ומצינו כמה ביאורים בדברי רבותינו מיהו אכתריאל.

א. כתב בספר הגימטריות (לר' יהודה החסיד, ענינים, אות עט) וז"ל, מלאך אחד ממונה על אלף ות"ת מלאכים המקבלים תפילות מליבות באות (ובעיקר תפלת שחרית, עיין מגילה עמוקות, רצ"א), ויתנוה בראש אלהי צבאות, ומלאך הממונה אומר לשאר מלאכים "להמתין" עד שיסיימו המתכוונים מלבם את תפילתם, ומתקן מתפלתם "כתר" הכבוד, ונושאים ונותנים מאיזה צד הכתר יעמידו תפלת פלוני ופלוני. והממונה שמו "אכתריאל", ע"ש ש"ממתין" לתפילת וכוונת הלבבות, כמו כתר לי זעיר (איוב, לו, ב), וכן כתרו את בנימין (שופטים, כ, מג) וכו'. ופר"ח, מטטרו"ן, נקרא בספר היכלות ה' הקטן, זהו שאמר (שמות, לד, ט) ולך נא אדנ"י בקרבנו, ולא אמר לבורא וכו'. אבל במקומות הרבה מוכיח

(שער הכוונות, דרושי תפילת השחר, אות כט).

ה. כתב באם לבינה (לרמ"ז, אות נ', פ) וז"ל, מלוי רל"ב (שם הוי"ה במילוי, ע"ב - ס"ג - מ"ה - ב"ן) ומילוי ד' פעמים אהי"ה, תרי"ו היא תקבל, ושניה עולה סתר, ועוד ב' הכוללים, הרי אכתריאל, עכ"ל. וכתב הרמ"ע מפאנו (מאמר שבוי לוחות) וז"ל, השר הזה (אכתריאל), גימט' תוכו כברו, עם התיבות, עכ"ל. וכתב בפתחי שערים (נתיב אבי"ע, פתח כט) וז"ל, אכתריאל - בסוד התיבה כתר, ושם מ"ב שביחד הם גימט' של אכתריאל, עכ"ל. ועיין היכל הברכה (לך לך, חיי שרה, תולדות). ואוצר החיים (כי תשא, קדושים).

ב

ברכות, ז, ע"א - תנא משמיה דר"מ, בשעה שהחמה זורחת, וכל מלכי מזרח ומערב מניחים כתריהם בראשיהם ומשתחווים לחמה, מיד כועס הקב"ה.

ופירש בבן יהודע (שם) וז"ל, וזה שהם לובשים כתריהם בראשיהם ומשתחווים, זה יורה שהם חושבים כי מלכותם ושררתם בעולם באה מכח החמה, עכ"ל.

וכתב בקהלת יעקב (ערך אל) וז"ל, א"ל בריבוע רצ"ו, כזה, אלף אלף למד, וממנו יוצאים רצ"ו מחנות, שהם תחת מלאך גלגיל המנהיג את החמה.

ג. כתב בים של שלמה (גיטין, פ"ד שמות גיטין, אות כ) וז"ל, כתריאל - סימן ורמז לתורה שהיא כתר אל, ובגימט' תרי"ג מצות ומ"ח בריתות שנכתרו על כל מצוה ומצוה, עכ"ל.

ד. כתב הר"י ברצלוני (ספ"י, הקדמה) וז"ל, רבים מן הגאונים ז"ל פירשו, כי אכתריאל אינו מן המלאכים, אלא אור הכבוד יתברך וההוד הגדול, עכ"ל. וכתב במאירת עינים (לר"י דמן עכו, משפטים) וז"ל, השם הזה (אכתריאל) קבלתי שהוא הנקרא שומר ישראל, וכל מקום שתמצא במקרא ענין שמירה, דע כי הוא מלאך הכבוד, הוא הנקרא בלשון רז"ל, שכנה ומדה, עכ"ל, עיי"ש. והוא כולל כל עולמות שתחתיו. וכמ"ש במגלה עמוקות (קרח) וז"ל, כהן לוי ישראל, בגימט' אכתריאל, כשזוכין ישראל אזי כל הג' עולמות כלולים כחד, עכ"ל, עיי"ש. ועיין פרדס רימונים (שער כ"ג, פכ"ג, ערך אכתריאל). ואור נערב (ח"ז, חלק הכינוים, א - אכתריאל). ועץ חיים (סדר אבי"ע, פ"ו). ונהר שלום (יב, ע"ב). ושער הכוונות (דרושי תפילת השחר, דרוש א). ושער הגלגולים (הקדמה לט). ושער מאמרי רשב"י (תרומה, קמו, ע"ב). ולקוטי תורה (ישעיה, א, ו). ולשם (ספר הדע"ה, ח"ב, דרוש ה', ענף א, סימן א). ושיחת מלאכי השרת (ד"ה, זוה"ק, ויקרא, ב, ע"ב). ומזכיר שלום (מערכת האלף, אות ע"ו). ושמן ששון

מקרה, ואזי ה' ית' שהוא בעל הסדר ובעל הבירה כועס וממילא נמשך זעם ג"כ על המקרים שבבני ישראל, עכ"ל. ועיין נחלת יעקב (במדבר, כד, טז).

וכתב בבן יהוידע על אתר וז"ל, כי אותיות חמה אשר הם משתחווים לה, בשביל אלוהות, תתהפך עליהם לאותיות חמה שהוא לשון כעס וזעם.

ושורש הכעס והחמה, מקטרוג הלבנה שאמר לה הקב"ה לכי ומעטי את עצמך, וכמ"ש בישמח משה (בראשית, ד"ה ונקדים) וז"ל, ואלו היו שנים שוין בכמותן ואיכותן כמו שנבראו שני המאורות הגדולים, היה רחוק מהטעות, משא"כ משנתמעטה הירח ואינה שוה להשמש הן בכמותה והן באיכותה, יותר קרוב לטעות בהשמש, כמ"ש רז"ל במסכת ברכות בשעה ש"החמה" זורחת וכו', עכ"ל.

ולכך בדין סוכה גימט' מלך עם הכולל כנודע, הדין הוא שתהא צלתה מרובה מחמתה, ועי"ז נתמעט הכעס והחמה, ודו"ק. ועיין מאור ושמש (אחרי, ד"ה וזהו גם כן).

ובזה יובן מאמר ז"ל בפ"ק דברכות, ואל זועם בכל יום, וכמה זעמו רגע. תנא משמיה דר"מ, בשעה שהחמה זורחת וכל מלכי מזרח ומערב מניחים כתריהם בראשיהם ומשתחווים לחמה, מיד הקב"ה כועס. ולכאורה יש לדקדק, מה שייכות לזריחת החמה, וגם לשם א"ל שהוא סוד החסד (חסד "אל" כל היום). ולפי מה שכתבתי אתי שפיר, דשם א"ל ממנו יוצאין רצ"ו מחנות המנהיגים את החמה. והנה אלקים בגימט' רצ"ה, וזהו אחד יותר שהוא גימט' רצ"ו, שהוא אחד, יחידו של עולם המחיה את רצ"ה (רצו - רצה, לשון רצון, רצון העליון. כתר - רצון, ודו"ק) כוחות היוצאים מאלהי"ם דההי"ן, וכשמשתחווים לחמה וכופרים באל אחד, אזי מסתלק האלף ונשאר צרה, סוד אלהי"ם דההי"ן שהוא דין, עכ"ל.

ועוד ביאר בדובר צדק (אחרי מות, ד) וז"ל, ובשעה שמלכי מזרח ומערב מניחים כתריהם בראשיהם - פירוש, עומק ראשית דמחשבתם שופע למחשבתן, ומשתחווין לחמה, ר"ל שהסדר הוא מצד החמה כידוע (וזהו מלכי מזרח ומערב, כי החמה זורחת במזרח ושוקעת במערב, והבן. ועיין סנהדרין, קה, ע"ב, ששם הגירסא ו"המלכים". עיין שאגת אריה, סימן ה'), וזהו מדת יום ומדת לילה, פירוש הבהירות וההעלם. ואצל בני" גם ההעלם, וכי אשב בחשך ה' אור לי. ואצל עכו"ם להיפך, עושים מסדר

אוצר בלבבי משכן אבנה על סדר האותיות

נ-ת כתר

תמצית שיעור ספר יצירה 181

שהפך לזר, כתר שם טוב.

זכר, כ - רז - זר. ואשתו עזר כנגדו,
עזר, רע-ז, רז-ע. באה לעזור להפוך
הרז לזר. וכאשר היא כנגדו נשאר רז.

תגין כתרי אותיות (מלכות של תגין הופך
להיות כתרי אותיות).

תרגם, תג-רם. והיינו כתרי אותיות,
שהם רם על האותיות. וכן תרגם אותיות
תר-גם. תר, גימט' שש מאות, כנגד
ששים רבוא אותיות "לתורה". והתרגום
הוא המשכת אור התורה לחוץ, וזהו
גם, תוספת וריבוי, ע"י צירוף האותיות
וחילופי צירופיהם, ועי"ז נעשה ריבוי
של תורה. והתרגום שורשו בחילופי
סדרי האותיות וצירופיהם. וזהו מכח
הכתר, מלשון כותרת סביב, שכוללת
בתוכה את כללות הכל. והכתר נעשה
מאבנים טובות, שהם האותיות, אבן -
אותיות. ובכתר מצרפים את האבנים -
אותיות, בכל האפשרויות, והבן.

וזהו סתירת זקנים בנין, והיינו

כתר נקרא בכמה לשונות, עטרה - זר
- נזר, תג בארמית, כתרי אותיות. כתר
כולו טוב (הנה"י נפגם בלבד). וזהו עטרה,
עטר, רע-ט. כתר מדרגה עליונה,
עשירית, כולה טוב. אולם לתתא בט'
אחרות יש שורש לרע. ובתיקון נעשה
לשון רעך, רעות, מכח הארת הכתר
מתהפך רע לרעות, ונעשה עטרה.
ט - טוב. רע - רעות. וזהו בעטרה
שעטרה לו אמו, עטרות חתנים וכלות,
עטרה בראש כל צדיק וצדיק לעת"ל,
ועטרותיהן בראשיהן. וכן בביכורים
עטרה בראש השור שמוליך הביכורים.

זר - נזר, דרשו חז"ל, זכה נעשה לו
זר - נזר, לא זכה נעשה לו זר - זרות.
בארון מזבח ושלחן יש זר, והם זר של
ארון כנגד כתר תורה. זר של מזבח כנגד
כתר כהונה, כי עיקר העבודה במקדש
ע"י כהן היה במזבח. ושלחן כנגד כתר
מלכות, שמשם שורש כל שפע המזון
והפרנסה, שולחן המלך. וזהו זר - רז,
גימט' אור, גימט' אין סוף, כנודע. וזהו
כתר שם טוב עולה על כולן, זהו רז

יוה"כ. משא"כ בניסן נעשה הכל ביום אחד, י' עטרות. וכן במשכן אמרו, יודע היה בצלאל לצרף אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, ומכוחם עשה את המשכן וכליו שהיה בהם זר, זר בארון במזבח ובשלחן.

ור' עקיבא היה דורש כתרי אותיות, עקב-א, העליה מתתא לעילא. ועליו אמרו, אתה הוא ר"ע ששמך יוצא מסוף העולם ועד סופו, זהו "שם טוב", כתר שם עולה על כולם. ונגלה ביוה"כ בקה"ק שהיה כה"ג מזכיר את השם - שם טוב.

מפרידים את הצירוף, ומרכיבים מחדש, ולכך הסתירה היא שורש לבנין. לעומץ כך בנין "ילדים" סתירה, כי אינם במדרגת הכתר, ומנסים לצרף אותיות באופנים שונים, וזהו סתירה, כי חסר להם אור הכתר או הרז, אור הסתר, ומתהפך לסתירה, סתירת הבנין והצירוף הקודם, ללא הצלחה לבנות בנין חדש.

ור"ח ניסן ר"ה למלכי ישראל, נטל עשרה עטרות, והיינו אותיות שנבראו בהם שמים וארץ, כל שורש צירופיהם, זהו העטרות שנטל, כי הצירוף שורשו בעטרות כנ"ל. ולעומת כך בתשרי נעשה הדבר בעשרה ימים מר"ה עד

מילון ערכים בקבלה

כתר - גלגלת

הוא בכתר של עשר ספירות הכלליים, שנחלקין לעתיק וא"א, עכ"ל. ועיין עץ חיים (שער יג, פרק ג, מ"ת). והרי שהגלגלת, מלכות של עולם עליון. ובפרטות, כתר של תחתון, "שורשו" בת"ת של עליון ממנו. ולכך כתר דז"א שורשו בת"ת דבינה. וז"ש בתיקונים שגולגלת של ז"א הוא בינה.

ועיין גר"א (ספד"צ, פ"א, ד"ה ועוד כי

ז"ל העץ חיים (דרוש עיגולים ויושר, ענף ה) פרצוף אדם כלול מרמ"ח אברים ב"ס פרטיות שבו, באופן זה, כי כתר הוא גולגלתא.

ובפרטות יותר, עיין גר"א (ספ"י, פ"א, מ"ד) וז"ל, כתר שבאריך נחלק לשנים, גולגלתא וקרומא, וגולגלתא הוא מלכות של מעלה, והוא שורש עשר ספירות. וקרומא הוא כתר של מטה. וכן

כי הכתר דז"א אינו כלול מכללות הז"א עצמו כלל, כי כל העצמות והכלים כולם הם מתבונה עצמה אשר עיקרה עומדת למעלה, או"מ על ראשו בלי מוגבל, וסיום חיצוניותה מתפשט למטה בסוד גלגלת להקיף המוחין הנקרא חב"ד, וזו הגלגלת ניכרת ועומדת למטה, אך לא עיקר הכתר הנשאר למעלה בסוד או"מ בלתי מורגש, וכן הוא באדם התחתון, כי הכתר שלו או"מ בלתי מורגש, וניכר רק חיצוניותו המתפשט למטה בסוד הגלגלת, עכ"ל. עיי"ש ודו"ק היטב.

והחלק התחתון של הכתר הנקרא גולגלת, ביאורו, כמ"ש בעץ חיים (שער יג, פ"ג, מ"ת) וז"ל, הראש הראשונה שבהם, הוא בחינת כתר, ויש בה י"ס כנ"ל. והנה הוא מסבב את מ"ס, ונקראת גולגלתא באדרא. וכן מלת כתר מלשון כותרת, ר"ל מקיף, כי כל גולגולת מקיף את המוח, עכ"ל.

וכן כתר לשון "כתר לי זעיר" (איוב, לו, ב), לשון המתנה. עיין ליקוטי מוהר"ן (תורה קמא) וז"ל, המתן וכו', וזה בחינת כתר, כמ"ש "כתר לי זעיר ואחורך", עיי"ש. ושם (סימן כד) וז"ל, כתר הוא לשון המתנה כמ"ש כתר לי זעיר, כי כששואלין את האדם איזהו שכל, אומר המתן לי עד שאתיישב, עיי"ש. ועיין עוד מהלך זה ברשפי אש (אות קה), ועוד

ממ"ס) וז"ל שם, וז"ס שקורין לבינה כתר וכן גלגלת, פעמים בינה ופעמים כתר. ובפרטות יותר עיין גר"א (תיקונים, תיקון ע', ד"ה ועוד נעשה) וז"ל, כתר - זהו בקרקפתא, אבל מקרקפתא ולמטה שמקיף את מ"ס, נקרא הגלגלת בינה, וכו', וזהו שבינה וכתר הן דרגא חדא בכל מקום ושם אחד להם, עיי"ש. וזהו "בינה שבכתר", ודו"ק, עיי"ש. ועיין עץ חיים (שער כה, דרוש ה).

ובפרטות יותר עיין עץ חיים (שער יג, פ"ז) וז"ל, ואם תדקדק תמצא, כי תמיד ת"ת נעשה ממנו הכתר שהוא גולגלתא. כי ת"ת דעתיק תמן גולגלתא דאו"א שהוא סוד בינה דא"א. ומת"ת דא"א נעשה כתר וגלגלתא דז"א, וכן מת"ת דז"א נעשה כתר וגולגלתא דנוקבא (ודו"ק שיש שורש בת"ת של עולם מעליו, כז"א לנוק', ויש שורש עליון יותר בת"ת שעל מי שמעליו, כמא"א לז"א, ודו"ק היטב). גם דע, כי סוד ת"ת דא"א נחלק לב' חצאין, חציו למציאות או"א לצורך גופם, וחציו לכתר ז"א, עכ"ל. והבן שרק חלק ת"ת התחתון של עליון הוא השורש שנעשה ממנו כתר לתחתון. ובפרטות הוא "שליש" תחתון כמ"ש שם (שער כה, דרוש ה) וז"ל, הנה בודאי שמן שליש ת"ת התחתון "דתבונה" (ושורשו שליש תחתון דת"ת דא"א, כנ"ל) נעשה כתר דז"א, וכו'.

וכן בליקוטי תורה בכמה מקומות (ויחי, בהר, בלק, ועוד).

ברבותינו.

ובחב"ד איתא שכתר הוא לשון שתיקה. עיין תורה אור (ויצא, דף כד, ד).

מילון ערכים בקבלה

כתר

מעליו, כמ"ש בעץ חיים (שער יג, פ"ז) וז"ל, ואם תדקדק תמצא, כי תמיד ת"ת נעשה ממנו הכתר, שהוא גלגלתא. כי ת"ת דעתיק תמן גלגלתא, שהוא סוד בינה דא"א, וכן מת"ת דא"א נעשה כתר וגלגלתא דז"א, וכן מת"ת דז"א נעשה כתר וגלגלתא דנוק', עכ"ל. ובפרטות כל כתר נעשה משליש תחתון של הת"ת הסמוך לו, כתר דנוק' מז"א, וכתר דז"א מאמא, וכו'. עיין שער הכללים (סוף פרק ו').

ובפרטות יותר מהו כתר ומהו גלגלת, ביאר שם (שער כה, דרוש ה) וז"ל, מה שחושבין בז"א שהגלגלת הוא הכתר, והמוחין חב"ד שבתוך הגלגלת, א"כ נמצא היות חב"ד שהם המוחין גדולים לאין קץ על הגלגלת שהוא כתר, יען הוא לבוש להם, וזה לא יעלה בדעת כלל. אך הענין, כי בודאי שהכתר הוא למעלה מן המוחין ואין המוחין בתוכו

מקום הכתר, בשם הוי"ה, נתבאר בעץ חיים (שער א, ענף ה) וז"ל, קוצו של יו"ד שבאותיות הוי"ה הוא ספירת הכתר, ויו"ד עצמה הוא בחינת חכמה, וה' ראשונה בינה, וה"ו הת"ת הכולל ו' ספירן, אשר כללותם נקרא בשם ז"א כמ"ש במקומו בע"ה, וה"ה אחרונה מלכות הנקרא אצלנו נוק' דז"א, וכ"ז הוא בדרך הוי"ה הכוללת ה"ה פרצופים יחדיו, עכ"ל. ובאותיות, כתר הוא אות א'. עיי"ש (ש"ה, פ"ז). ועיין ספר התמונה (תמונה א'-ב'). ועוד מבואר כן בהרבה מקומות בדברי רבותינו.

ובצורת אדם, נתבאר שם וז"ל, פרצוף אדם כלול מרמ"ח אברים בי"ס פרטיות שבו, באופן זה, כי כתר הוא גולגלתא, וחב"ד הם ג' מוחין, וחג"ת הם ב' דרועין וגופא, ונה"י ב' שוקין ואמה, ומלכות היא נקבה שלו, עכ"ל.

והגלגלת נעשה מת"ת העליונים

עומדת למעלה או"מ על ראשו בלי גבול ושיעור, וחיצוניותה מתפשט למטה בסוד גולגלת להקיף המוחין הנקרא חב"ד, וזו הגלגלת ניכרת ועומדת למטה, אך לא עיקרית הכתר הנשאר למעלה בסוד או"מ בלתי מורגש. וזה הוא באדם התחתון, כי הכתר שלו או"מ בלתי מורגש וניכר, רק חיצוניותו המתפשט למטה בסוד הגלגלת, עכ"ל.

ובסוד נרנח"י שבאדם, כתב בעץ חיים (ש"ו, פ"ה, מ"ת) וז"ל, מ"ש רז"ל, ה' שמות יש לנשמה, והם נגד ה' פרצופים, נפש - מלכות. רוח - ת"ת. נשמה - בינה. חיה - חכמה. יחידה - כתר, עכ"ל.

ובשמות הקודש כתר כנגד אהי"ה, כמ"ש בספר הפליאה (ד"ה שאלו את רבי).

כלל אלא למטה ממנו, כי כתר גבוה מהם מאוד מאוד, וזה פשוט. ואמנם הכתר הוא מב' בחינות, חיצוניות ופנימיות, שהם (הפנימיות) מוחין עליונים גמורים, ואותן המוחין שבתוכו הם עליונים מאד מאד לאין קץ על המוחין דז"א הנקרא חב"ד, וכל זה עומד למעלה מן המוחין הנקרא חב"ד. ואמנם חיצוניות הכתר הזה לבד הוא מתפשט ונמשך למטה בסוד הגלגלת להקיף ולהכתיר המוחין התחתונים הנקרא חב"ד. וכבר נודע כי מבשרי אחזה אלוה, וחביב אדם שנברא בצלם אלקים, והנה אין אנו רואין כיוצא בזה באדם התחתון (שיש לו כתר). אך הענין כנ"ל, כי הכתר דז"א אינו כולל מכללות הז"א עצמו כלל, כי כל העצמות והכלים כולם הם מתבונה עצמה. אשר עיקרה

בלבביפדיה קבלה - כתר

אני - כ - כתר (זוה"ק, ח"ג, רנג, ע"ב).

ועוד. כתב בליקוטי מוהר"ן (תורה כד) וז"ל, והכתר מעכב את השכל כדי לישב את השכל (כתר - המתן, עיי"ש), ועי"י הרדיפה והמעכב (רצוא שוב), אזי מכה המוחין בהמישב והמסדר, ונעשין היכלין לאור א"ס, עיי"ש היטב היטב.

ואור א"ס גנוז בכתר, כמ"ש (זוה"ק,

אור א"ס

אמרו (אבות, ד, יג) ר"ש אומר, ג' כתרים הם, כתר תורה וכתר כהונה וכתר מלכות, וכתר שם טוב עולה על כולם. והבריאה נבראה בשם טוב של הקב"ה, ולכך כל התורה כולה שמותיו של הקב"ה. והבריאה עצמה, ג' קוים, ג' כתרים. עיין ערך קטן יושר. ועוד. אנכי,

עיגולים

לשון עיגול סביב, כמ"ש (שופטים, כ, כג) כתרו את בנימין. וכן במלכים (א, ז, טז - כ). וכתוב (תהלים, כב, יג) אבירי בשן כתרוני. וכן כתב בעץ חיים (שער י"ג, פ"ג, מ"ת) וז"ל, כתר מלשון כותרת, ר"ל מקיף, כי גולגלת מקיף המח, עכ"ל. ועיי"ש (שער כה, דרוש ה'). וכתב במצודות ציון (מלכים א, ז, מא) וז"ל, וגלת - כן יקרא חלק התחתון מהכתר, כי מעשהו כספל, כמו (זכריה, ד, ב) וגלה על ראשה, עכ"ל. וכתב עוד (חבקוק, א, ד) וז"ל, מכתיר, מסבב ככתר המסבב את הראש, עכ"ל. וכתב הרמב"ן (ויקרא, טז, ד) וז"ל, הצניפה, סבוב שיגלגלה בראשו וכו', הצניפות והרדידים שבישעיה (ג, כג) תרגם יונתן בן עוזיאל, כתרייא, עכ"ל. וכן מעלפת ספירים (שה"ש, ה, יד), מעלפת גימט' כתר.

יושר

קו אמצע עצמו כלול משלש, ג' באורך (וכן ג' ברוחב, והבן). וכמ"ש בזוה"ק (ח"ג, קנג, ע"ב) ותלת דרגין דאמצעיתא, כתר - תפארת - יסוד, דאחידן בימינא ובשמאלא.

ג' כתרים, כמ"ש (אבות, ד, יג), כנגד ג' קוים. ועיין אור החיים (שמות, ג, יב) שיש ג' פעמים בתורה שם אהי"ה, כנגד

ח"ג, פג, ע"א) בגין דכתר עליון אתה תהא מעוטר ביה, דביה עלת העלות איהו כתר על כלא, טמיר וגניז מלגיו מניה, ומיניה אתפשט על כל ספירן, ומסדר לון למהוי דא רב ודא זעיר ודא בינוני. ועיי"ש (ח"ג, רנג, ע"ב).

צמצום

חלל. כתב במצודות דוד (מלכים, א, ז, כ) וז"ל, אל תחשוב שכתרי העמודים לא היו כי אם סביבות העמוד, ולא היו נעשים ככיפת כובע לכסות גם חלל העמוד ממעל, כי הכותרות ההם כסו גם ממעל מלעומת הבטן, שהוא חלל העמוד וכו', עכ"ל.

ועוד. כיסוי. ואמרו (זוה"ק, ח"ג, רנת, ע"א) כתר, ריהטא דרישא, דאסחר לון וכסי "לון". ובכתר הצניעותא, כמ"ש הגר"א בריש ספד"צ.

קו

תקוה - יחול. וכתב במצודות ציון (איוב, לו, ב) וז"ל, כתר - ענין המתנה, כי ולתורתו איים ייחלו (ישעיה, טז), תרגם יונתן, יכתרון, עכ"ל. המקוה ומייחל, ממתינ לישועתו.

ועוד. חוט א"ס. ולשון הזוה"ק (ח"ג, רמת, ע"ב) וההיא חוט דאסחר עלה איהו כתר, עיי"ש. ושורשו בחוט א"ס.

אזן

ע"י שאמרו ישראל במתן תורה נעשה ונשמע, קבלו ב' כתרים כנגדם, ונשאר להם עתה לאחר החטא רק כתר של נשמע, כמ"ש חז"ל. ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה ק"כ).

חוטם

חרון אף. נאף, נ-אף, לשון חרון אף, כמ"ש חז"ל. וכתוב (דברים, כג, טו) בך ערות דבר, ס"ת כתר.

ובתיקון אמרו (זוה"ק, ח"ב, קיז, ע"א) מקטרת מר, דא כתר.

פה

כתיב (מלכים, א, ז, לא) ופיהו מבית לכתרת ומעלה.

ואמרו (שבת, פח, ע"ב) כל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה, קושרים לו שני כתרים. ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה ו' וז"ל, שע"י הדמימה והשתיקה נעשה בחינת כתר, עיי"ש כל תורה ו' בארוכה).

עינים - שבירה

אמרו (שבת, קד, ע"א) מ"ט דמהדר אפיה דקו"ף לרי"ש, אמר הקב"ה אין אני יכול להסתכל ברשע (שבו נגלה השבירה בעינים), ומ"ט מהדר תגיה דקו"ף

ג' כתרים. ובמתן תורה קשרו להם ב' כתרים (שבת, פח, ע"א), וחיבורם היה מכח כתר תורה, שקיבלו התורה, ולכך לבסוף הוסרו מעליהם, כי נחסר ע"י חטא העגל כתר של קו האמצע המחברם. כתר נוטריקון, כתרי, שתיים.

שערות

כתר בחינת שער. ופתחי שערים גימט' כתר, כ"כ בפע"ח (שער קריאת ס"ת, פ"ה).

ועוד. השערות, הם ככתר על ראש האדם, ומקיפים לו סביב ראשו. והוא חי - חיה שעולה ליחידה, חכמה שעולה לכתר. והשערות יוצאים דרך הגולגלתא שהוא כתר. עיין קול ברמה (אות ל"ג). וכתב בשער ההקדמות (סד, ע"א) וז"ל, שערות רישא שהם בחינת כתר וחיה הם שעין יותר, עיי"ש היטב. ועיין עוד פע"ח (שער ספירת העומר, פ"ז). ועיין קול ברמה (אות קכ"ב) וז"ל, והשערות הם ממותרי מ"ס, אבל הארה שבתוכם היא מצד הכתר שבו חסד דעתיק, עכ"ל. ועיין דברי שלום (ע"ח, ש"א, פ"א). ועיין ליקוטי תורה (חב"ד, במדבר, יט, ג). וכן שערות רישא ודיקנא דא"א, עומד ע"ג כתר דז"א.

את השכל, עכ"ל. ואמרו (זוה"ק, ח"ג, פב, ע"א) קטן מכבד לגדול דלעילא מיניה, אבא איהו חכמה, הלא אב אחד לכולנו (מלאכי, ב, י), למהוי משמש תחותך, ואנת כתר עליון על רישיה ולית כתר עלך וכו'.

ועוד. תפילין הם כתר של מרא עלמא, כמ"ש בזוה"ק (ח"ג, רנח, ע"א).

אמא

תשובה. וכתב בליקוטי מוהר"ן (תורה ו' וז"ל, כתר לשון המתנה, בחינת תשובה, כמ"ש חז"ל (יומא, לח, ע"ב) הבא לטהר מסייעין לו, משל לאחד שבא לקנות אפרסמון, אומרים לו המתן וכו', וזה בחינת כתר, כמ"ש (איוב, לו) כתיר לי זעיר ואחיק, עיי"ש.

ז"א

כתיב (איוב, לו, ב) כתר לי זעיר.

ועוד. ו"ק, ופ"ו, ל"ו, כנודע. ואמרו (סוטה, יג, ע"א) שלשים וששה כתרים נתלו בארונו של יעקב (בחינת ז"א).

נוק

אותיות. ואמרו (שבת, פט, ע"א) בשעה שעלה משה למרום, מצאו לקב"ה שהיה קושר כתרים לאותיות. וזהו תגיין, שהם

לגבי רי"ש, אמר הקב"ה אם חוזר בו אני קושר לו כתר כמותי.

וברע יש י' כתרי דמסאבותא. כתר, ר"ת כל תועבות רעות (יחזקאל, ו, יא). ועיין זוה"ק (ח"א, צה, ע"א).

עתיק

עתיק - כתר, שמלכות של עליון נעשה כתר של תחתון.

אריך

סוד נזיר, באריך, כנודע. ונזר - כתר, כמ"ש במצודות ציון (מלכים, ב, יא, יב).

ועוד. אורך, אור-כ, אור - כתר. א"א מקביל לכתר כנודע. וכן "רך" מלך, רכא ובר רכא.

וכנודע יש בא"א תר"ך עמודי אור, והבן. וכתיב (ויקרא, כד, ב) זך כתיב למאור, ס"ת כתר. חכמה מאין תמצא.

אבא

סוד המלמד, רב המלמד נקרא "אב". אאלפך חכמה, אאלפך בינה (שבת, קד, ע"א). ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה כד) וז"ל, כתר הוא לשון המתנה, כמ"ש (איוב, לו) כתר לי זעיר, כי כששואלין את האדם איזהו שכל, אומר המתן עד שאתיישב, וכו', והכתר מעכב את השכל, כדי לישב

מוהר"ן (תורה ו' וז"ל, הוא הולך בדרכי התשובה וזוכה לכבוד ה', כמ"ש וכבדתו מעשות דרכיך, היינו שזוכה לכתר, כי לית כבוד בלא כ"ף (כנודע כתר בגימט' עשרים) וכו'. וזה עשרים בחינת כבוד אלקים הסתר דבר, בחינת כתר (כתר - סתר) וכו'. סייג לחכמה שתיקה, סייג דייקא, זה בחינת כתר, שהוא בחינת סייג וגדר סביב סביב, שמסבב ומכתיר ומעטיר את החכמה וכו', עכ"ל. והוא בחינת "מקיף" דחיה, מקיף סביב, חכמה - חיה, המקבל ממקיף דכתר. ועיי"ש תורה קע"ג. וחלק ב', תורה ז'.

ואמרו (זוה"ק, ח"ב, קיט, ע"ב) ישראל עלה במחשבה, ולאן אתר סליק, לגבי כתר, דתמן עלת העלות מופלא ומכוסה.

בינה

עוה"ב. ואמרו (שבת, קד, ע"א) וקושר לך כתר לעוה"ב. ועוד. שמחה. ואמרו (שבת, פח, ע"א) ושמחת עולם על ראשם, שעתיד הקב"ה להחזיר להן הכתרים, עיי"ש. ועוד. בכללות כל ג"ר נקרא כתר, וכמ"ש (זוה"ק, ח"ג, ע"א) תלת כתרין, כתר - חכמה - ובינה.

דעת

כתיב (משלי, יד, יח) וערומים יכתרו דעת.

כתרי אותיות. ונקראים קו"ץ, קוצין (עין מנחות כט, ע"ב), שאמרו כשעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו רבש"ע מי מעכב על ידך, א"ל אדם אחד יש שעתיד להיות בסוף כמה דורות, ועקיבא בן יוסף שמו, שעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילין תילין של הלכות. וזהו שאמרו (מגילה, כח, ע"ב) ששונה הלכות כתרה של תורה, והבן. ועיין ליקוטי מוהר"ן (תורה קע"ז).

כתר

נקרא כתר - עטרה, נזר - זר צניף (עין רמב"ן, ויקרא, טז, ד). ועיין שערי אורה (שער י') כל המקבילות לכך. ועיקרו כ', י"ס מלעילא לתתא, וי"ס מתתא לעילא בקרבו, כמ"ש בזוה"ק (ח"ג, רנח, ע"א).

ומלאך הנקרא אכתריאל (ברכות, ז, ע"א). א-כתרי-אל. ועוד. ב"פ יש, סוד ישיש, כנודע, גימט' כתר. אין ריבוי אחר ריבוי, יש אחר יש, אלא למעט, אין.

ובנקודים הוא חולם, כמ"ש (זוה"ק, ח"ג, יז, ע"א) חולם כתר על אתוון. ובטעמים, סגלתא, עיי"ש (ח"ב, קנח, ע"א. וח"ג, רנז, ע"ב).

חכמה

כבוד חכמים ינחלו. וכתב בליקוטי

שכתר תורה עולה על כל הכתרים, עיי"ש. ועיין ערך קטן חיה. ועיין זוה"ק (ח"ג, רנז, ע"א). ועוד. נחשת. ואמרו (עירובין קד, ע"ב. תמיד, לג, ע"א) כופין כליו פסכתו, וזהו ככתר על גביו. פסכתו, פס-כתר, והבן.

ועוד. כתר של תחתון, נעשה משליש של ת"ת של העליון. עיין עץ חיים (שער י"ג, פ"ז).

נצח

נו"ה, עמודים. וכתוב (מלכים, א, ז, טז) ושני כתרת עשה לתת על ראשי העמודים. ועיין שם עד פסוק כ'. ועיין להלן מ"א-מ"ב. ומלכים ב', כה, י"ז. וירמיהו, נ"ד, כ"ד. ודברי הימים, ב', ד'. ובקלקול, רגלים. וכתוב (משלי, ה, ה) רגליה יורדות מות. יורדות, גימט' כתר.

הוד

כתב במצודות דוד (זכריה, ו, יג) וז"ל, הוד כתר המלוכה, עכ"ל. ועוד. נו"ה, ברך, בחינת דרך ארץ קדמה לתורה, ונקרא נימוסין. ואמרו (מגילה, יב, ע"ב) מרדכי מוכתר בנימוסו היה.

יסוד

עטרת היסוד, כעין כותרת סביב היסוד. וזהו כתר דאור חוזר, מלכות -

חסד

כהונה, כתר כהונה. ופעמים כתר בימין. עיין זוה"ק (ח"ג, רמז, ע"א).

גבורה

שלחן בצפון, ובו נר זהב סביב, כעין כתר, כמ"ש רש"י, עיין ערך קטן מלכות. וכתב הרמב"ן (במדבר, ד) וז"ל, שהשלחן סימן לכתר מלכות, שהוא במדת הדין, עכ"ל. וכן צפון מלשון הצפנה, צפנת גימט' כתר. ועוד. טהרה. לפני הוי"ה טהרו, טהרו, גימט' כתר.

תפארת

ת"ת ומלכות, חמה ולבנה. ואמרו (חולין, ס, ע"ב) שטענה הלבנה, שאין שני מלכים משמשים בכתר אחד. ועיין זוה"ק (ח"ג, רנח, ע"א).

ובקלקול אמרו (ברכות, ז, ע"א) בשעה שהחמה זורחת, וכל מלכי מזרח ומערב מניחים כתריהם בראשיהם ומשתחויים לחמה, מיד הקב"ה כועס. ועוד. תורה, כתר תורה. וכתב בבעה"ט (שמות, כ, יג) וז"ל, ויש בהם (בעשרת הדברות) תר"ך אותיות, נגד תרי"ג מצות וז' מצות בני נח (וכן כנגד ז' מצות דרבנן), וסימנם כתר תורה, לומר לך, שאם לומד אדם תורה לשמה, היא כתר לראשו, עכ"ל. ועוד כתב שם (כה, י) וז"ל, ארון בגימט' נזר,

המשתמש במי ששונה הלכות "כתרה" של תורה.

נפש מנעל - סנדל, כנגד נפש, כנודע.
ואמרו (חגיגה, יג, ע"ב) סנדלפון שמו וכו', ועומד אחורי המרכבה וקושר כתרים לקונו. סנדלפון, סנדל-פון, כנודע. ועיין זוה"ק (ח"ב, נח, ע"א. וח"ג, רנב, ע"ב). ועוד. פעולה. כתר בגימט' פעלתם.

רוח כתר בגימט' רוחות.

נשמה אמרו (זוה"ק, ח"ג, כט, ע"א) נשמה יתירה, נשמת כל חי, כתר דראש צדיק, דאיהו יום השבת וכו'. ועיי"ש (רמב, ע"ב).

חיה אמרו (נדרים, סב, ע"א) כל המשתמש בכתרה של תורה, נעקר מן העולם וכו', המשתמש בכתרה של תורה שהוא חי וקיים לעולם וכו'.

יחידה כתר של משיח, אותיות ישמח, והוא מ"ש (שבת, פח, ע"א) שהכתרים שנתנו להם בהר סיני הוסרו מהם ועתידיים לחזור להם, כמ"ש "ושמחת" עולם על ראשם, ודו"ק היטב, כי שמחה כנגד היחידה, כמ"ש הרש"ש.

כתר. וכתוב (תהלים, קמב, ח) בי יכתירו צדיקים. וכתב במצודות ציון (זכריה, ו, יא) וז"ל, עטרות - כתרות, עכ"ל.

ועוד. יוסף. כתרו של יוסף. עיין סוטה, יג, ע"א. כתר בגימט' בבריתו. ואמרו (זוה"ק, ח"ג, רל, ע"א) איהו כתר ואיהו עטרה דיליה, עטרת תפארת.

מלכות

כתר מלכות (עיין זוה"ק, ח"ג, רמב, ע"ב), כמ"ש (אסתר, א, יא) בכתר מלכות. וכן שם (ב, יז. ו, ח). וכתב רש"י (שמות, כב, כד) וז"ל, זר זהב סביב - סימן לכתר מלכות, שהשלחן שם, עושר וגדולה, כמו שאומרים שולחן מלכים, עכ"ל. (ועוד. צורישדי, בגימט' כתר). ואמרו (זוה"ק, רלו, ע"א) צדיק עטרה על רישיה, דאיהו לית ליה זוג, ומאי עטרה דיליה כתר עליון. ועוד. יוסף מלשון הוספה. ואמרינן בו "כתר". עיין זוה"ק (ח"ג, רנב, ע"ב).

ועוד. אבן. והדרך לתת בכתר המלך אבנים טובות. עיין זכריה (ט, טו), ובמצודות דוד (שם), ובויק"ר (ב). ועוד. הלכה. ואמרו (מגילה, כח, ע"ב) ודאשתמש ב"תגא" חלף, תני ריש לקיש, זה

ליקוט ערך 'כתר' מבלבביפדיה קבלה

כתר - אב

לשון אב - אבה - רצון. ונקרא אב הרחמים.

כתר - אבד

כתר מתהפך לאותיות כרת. והוא בחינת אבדון שנכרת משורשו. ולהיפך, גבי דין של ע"ז אמרו (ע"ז מ"ה ע"ב), מנין לעוקר עו"כ שצריך לשרש אחריה.

כתר - אבה

רצון עצמי שלמעלה מטעם ודעת, בחינת אין טעם ברצון. כ"כ האור החיים (דברים ב, ל ד"ה ולא) שאבה רצון בלא טעם. והוא רצון של מסירות נפש. והוא מש"כ בשמואל (ב, כג) "ולא אבה דוד לשתותם". ואמרו בב"ק (ס"א ע"א) שכיון שמסרו נפש למיתה לא אמר דבר הלכה משמם.

כתר - אבוי

כאשר ח"ו מתהפך כתר לכרת, זהו אבוי. ואזי כתר לשון כותרת, היקף סביב, צורת עיגול, נעשה בחינת אבל, גימ' גל, בחינת מאכל אבלים עגול, גלגל חוזר בעולם.

כתר - אבוס

כתר היא הארה שלמעלה מהשגת האדם, ולכך נמצאת למעלה מראשו, כי זו הארת עולם העליון לתחתון. וזהו בחינת אבוס. כל גילוי השגת עליון לתחתון בערך התחתון זהו אבוס. וכן כתר, רצון, כנודע. והוא לשיטת שמואל בב"מ (פ"ו ע"ב), שאבוסים ועומדים מאליהם, ברצונם ולא בע"כ.

כתר - אבטיח

עיין ר"ש כלאים (פ"א מ"ב). כשנוטל מזרע שלצד הפיטמא של אבטיח וזורעו, פעמים משתנית צורתו ונעשה מלפפונין. והיינו פיטמא, היא בחינת כתר, מדרגת אין. ושם יש אפשרות שינוי, כנודע. כי כל שינוי הוא ע"י חזרה לאין, ונעשה יש חדש. ומהצד התחתון הוא יסוד, דע מאין באת, מטיפה סרוחה, בחינת אין. ושם נגלה אבטיח ונמצא סרוח.

כתר - אביב

זוה"ק (תיקונים תיקון כ"א נ"ט ע"א) - ובמה יהון שוין אבא ואמא ברא וברתא, בא' דהוא כתרא עלאה, דאמרה סיהרא עלה, אי אפשר לשני מלכים שישתמשו בכתר אחד. ובזה ביאר שם את סוד חודש האביב, עיבור השנה.

כתר - אביון

רצון. וכתוב (עמוס ח, ד) "שמעו זאת השאפים אביון". ועיין רש"י (עזרא ג, ז ד"ה כרשיון) מן אבה יאמר אביון. ואמרו בספרי (דברים, ראה קי"ד ד"ה אפס) אפס כי לא יהיה בך אביון, ולהלן הוא אומר, כי לא יחדל אביון מקרב הארץ, בזמן שאתם עושים רצונו של מקום אביונים באחרים, וכשאינן אתם עושים רצונו של מקום אביונים בכם. ועיין אמרי אמת (פורים, תרס"ו ד"ה אאז"ל) שכתב, כדאיתא (מדרש משלי כב) אביון, שהוא מתאוה לכל דבר. ובפורים משיג גם הוא רצון של אמת. ישימו כתר מלכות בראשו. ועוד איתא (שם תרע"ב ד"ה ליהודים) שיש רצונות שנדחו למקומות זרים וצריך להרימם, וע"ז כתיב וידיה שלחה לאביון. וזהו ענין מתנות לאביונים בפורים.

כתר - אבל

רצון. וכתוב (ישעי' סא, ב) לקרא שנת רצון לה', ויום נקם לאלקיננו, לנחם כל אבלים. כי שלמות הנחם הוא אור הרצון. וזהו תיקון האבלות. מצד הקלקול תחילתו הוא אנינות וסופו אבילות. אונן מלשון אני, אין. מתאונן שהפך מן אני לאין, וע"ז מתאבל.

כתר - אבן

כתרי או"א נמצאים בגרון, שהוא מקום בינה דאריך (עיין עץ חיים שער הולדת או"א וזון פ"א). ואמרו (כ"ב טז ע"ב) רשב"י אומר, אבן טובה היתה תלויה בצוארו של אברהם אבינו, שכל חולה הרואה אותו מיד מתרפא. רפואה זו בבחינת תעלה "ארוכה", לשון אריך מקביל לכתר. ומקום האורך מתגלה בצואר, גרון. כי הראש צורת עיגול, גולגולת. ותחלת התראות תואר שם אריך לשון אריכות, הוא בצואר, גרון. וזהו מהות רפואה, כי החולה פעמים מת, וע"י רפואה מארכין לו ימיו, מעולם האריך.

כתר - אבנט

כתב ר' צדוק (צדקת הצדיק אות רס"ג ד"ה ושם בכתוב) ואבנט (מכפר) על הרהור הלב מצד הדיבור, כי הלשון שליח הלב ונמשך מן הרצון שבלב. בחינת כתר - רצון הנגלה בלב. כתר דנוק' שמתחיל בלב ז"א. ועוד. כתר דנוק' נמצא במקום חזה, לב, של ז"א, כנ"ל. ונמצא שאבנט כנגד הלב הוא בחינת צורת כתר סביב לראש רחל, נוק'. ועוד. כתר בחינת גולגלת. ואמרו (יומא סט ע"א) בגדי כהונה קשין הן וכו' פושטין ומקפלין ומניחין תחת ראשיהם. ועיין בעל המאור (ביצה ז ע"א) שקאי על אבנט שקשה. וללשון אחר שם אמרו שמניחין כנגד ראשיהן.

כתר - אבצן

כתב בעטרת ישועה (רות) וז"ל, יחוד רות עם בועז, והסרסור ביניהם היתה נעמי, שכן ג"פ פעמים כתר בהתכללם יחד עולה אלף עם נעמי רות בועז, עיי"ש.

כתר - אבק

בכל דבר יש בחינת אבק, העצם הדק שבו, והוא הכתר. וכל אור עליון נופל יותר לתתא כנודע, ונעשה אבק של פסולת. ומקיף את כל הדבר, בחינת כתר, כותרת. ועוד. כתב רש"י (שמות ט, ח ד"ה וזרקו משה) הרי נסים הרבה, אחד שהחזיק קומצו של משה מלא לפנים שלו ושל אהרן, ואחד שהלך האבק על כל ארץ מצרים. והבן ניקוד כתר, קמץ, מלא קומצו. ונגלה בו תכונת אריך כנ"ל, בכל ארץ מצרים.

ומצד הקלקול איתא בשל"ה (מסכת תענית תורה אור, סא) אבק, ר"ת אקמצא ובר קמצא. ועומק החורבן מצד הכלים שבירה, שנאה, פרוד, ומצד האורות, הכתר עשה קמיצה וקמצם אליו. נה"י דכתר נפגם. והוא בחינת אבק. ועיין נפש החיים (שער א' פי"ד ד"ה וכן) כי מי שהוא ממונה לטהר ולצחצח כתרו של מלך אם השאיר עליו אפילו אבק מועט וכו'.

כתר - אבר

הוא העצם של כל קומה ונקרא כן מלשון עצימת העינים, כי חכמה, ראייה, ראשית החושים. וכתר נאמר בו "ישת חשך סתרו", וזהו עצם. ואיתא (מצודות ציון שופטים יט, כח) וע"ש שהדרך לנתח האיברים לפי העצמות, לזה נקראו האברים עצמים. ועוד כתב (איוב פ"ז, טו) האברים יקראו עצמות, כי הם המעמידים אותם.

כתר - אברהם

בחינת אין. ואמרו (שבת קנו ע"א) א"ל הקב"ה לאברהם צא מאיצטגנינות שלך שאין מזל לישראל. ונודעים דברי הבעש"ט, שהאין (בפתח) הוא מזל לישראל, כתר ממנו נמשך ונוזל השפע לישראל. ומשם נמשך שפע לאיצטגנינות. כמ"ש (יומא כ"ח ע"ב) אברהם איצטגנינות גדולה היה בלבו.

כתר - אברך

עיין תורת המגיד (מקץ ד"ה וירכב אותו) אברך, אב בחכמה, רך לשון מלך, ריכא בר ריכא (ב"ב ד ע"א), כי הוא מחבר המלך והעם, היינו כתר, הוא מלכות מעולם עליון, שמצורף לעולם תחתון. והמלכות מצורפת לעולם תחתון ע"י שיורדת ממדרגת מלכות עליון לכתר תחתון. ועוד. כתיב (מקץ מא, מז) ותעש הארץ בשבע שני השבע לקמצים. בחינת כתר, ניקודו קמץ.

כתר - אגד

אור יו"כ כתר כנודע. ושם נכלל חלבנה עם לבונה, כולם אגודים יחדיו. ועיין

מחשבות חרוץ (אות טו) וז"ל, ומצד זו הרשימו אמרו דורשי הרשומות שהשיגו ענין הרשימו הזו, דכולם יש להם חלק לעוה"ב. וזה תוקף השמחה שמשגיגים אחר יו"כ דנמחל הכל, ואפילו אותן פושעי ישראל נעשין כולם אגודה אחת ע"י אור הרשימו שבזרעם אחריהם, עכ"ל. והבן שכתר אותיות כרת, כנודע. כלומר שמגלה את הרושם הנשאר אף אחר קלקול דכרת.

כתר - אגוז

כותרת סביב, והוא שורש לקליפות אגוז שנמצאים סביב הפרי.

כתר - אגם - אגמון

רצון. ועיין ישמח ישראל (שמיני) וז"ל, שתהפוך תיבת "הצור", ונעשה "רוצה". והענין כי באמת נקודה הפנימית נכספת ומשתוקקת לעבוד את ה', אך מסכים המבדלים מונעים ומפרעים וכו', וכשזיכה להפוך לב האבן (צור) נעשה רוצה, עכ"ל.

כתר - אגן

עיין תפארת ישראל (כלים, פ"ב מ"ג, יכין) וז"ל, ודע, לזביז ושפה זור, כולן הן אגן המקיף גג הכלי כעין דופן נמוך מאוד, אלא כשתמונת הבליטה הזאת שעל שפת הגג הוא מרובע נקרא לזביז, וכשתמונתו עגול נקרא שפה, וכשהוא בתמונת משולש נקרא זר, וכשהוא גובה קצת נקרא דופן (רמב"ם), עכ"ל. והוא בחינת כתר, כותרת סביב.

כתר - אגף

כללות הפכים. ועיין (ב"ד לט) מי יתן לי אבר כיונה, למה כיונה, רבי עזריה בשם רבי יודן ברב סימון אומר, לפי שכל העופות בשעה שיגעין הן נחין ע"ג סלע או ע"ג אילן ונתפשין, אבל היונה בשעה שהיא יגעה היא קופצת (בחינת קפץ, קמץ, כתר) אחר מאגפיה, ופורחת באחת, והיא נצולת ואינה נתפסת. ועוד בחינת כללות הפכים, מחד אגף לשון מחיצה, כנ"ל, הגפת דלתות, ומאידך לשון כנפים שעולים ממדרגה למדרגה, מחג"ת, מקום גוף, לחב"ד. מוחין. וע"ש כן נקרא אגף כי מעלה

את הגוף, למעלה, מחג"ת לחב"ד, היפך בהמה שמורידה חג"ת לנה"י, לכך ידיה בבחינת רגלים. וכן מחד אגף, לשון סיגוף, מצמצם את הגוף, ומאידך לשון כנפים, שהם הרחבת הגוף, אגף - חילותיה של גוף, הרחבתו. ועיין (מגילה יג ע"ב) דאמר ר"ל, אין הקב"ה מכה את ישראל אלא א"כ בורא להם רפואה תחלה, וכו', נגוף ורפוא. ואצל ישראל תחלה רפוא. ובדקות כללות ההפכים רפוא ונגוף יחדיו.

כתר - אגר

תגין כתרי אותיות. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (ספר רזא דמהימנותא פ"ז) אגרת מקבץ ת"ג - אר, עיי"ש. תג - אורות.

כתר - אגרוף

נקודו קמץ, קמיצה. וזו צורת אגרוף לחלק מן השיטות (עיין תוספתא כלים פ"ז ה"ב) כמ"ש, אגרוף שאמרו, ר' טרפון אומר, פורש ראשי אצבעותיו ומראה. ר"ע אומר, קופץ ראשי אצבעותיו ומראה, ר' יהודה אומר מניח אצבעו על אגודל כופל חוזר ומוריד. ר' יוסי אומר ישנו בראש כרים גדול של צפורי. אחרים אמרו משמו, טפח ושליש טפח, וכך היו משערים עד שלא יבוא בן אבטיח. ועיין מאירי (ב"ק כז ע"ב) הכל לפי המבייש והמתבייש וכו', אם בעט ברגליו, חמש סלעים כנגד חמש אצבעות שבו. אם הכהו באגרפו או באחורי ידיו על פניו והוא הנקרא כאן סנוקרית, שלש סלעים כנגד י"ג פרקים שבחמש אצבעות, כשתסיר מהם שנים שבגודל שאינם כנגד האחרים. והבן י"ג גימ' אחד. סוד הקמץ, שהפרטים מקמצים ומתאחדים.

כתר - אד

אין - כתר. ועיין תוספות רי"ד (עירובין מה ע"ב), אד הוא שעולה מן הארץ ומתקשר ונעשה ענן וממטיר, ואינו דבר שיש בו ממשות שיהא לו שביתה.

כתר - אדום

פרה אדומה סוד כללות ההפכים כנודע, מטהרת טמאים וטמאה טהורים, והוא סוד הכתר. ולכן עליה נאמר אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני. כי החכמה אינה

יכולה להשיג הכתר.

כתר - אדם

כתיב (בראשית ב, כה) ויהיו שניהם ערומים האדם ואשתו ולא יתבששו. וביאורו שהיו במדרגת כתר, גלגלת, ג"ר, שאינו מתלבש, כי עיקר כל הלבשה מתחיל בז"ת כנודע, ולכך ולא יתבוששו. וכשחטאו נפלו לז"ת, ולכך בושו. ואזי כתיב (שם, ח) ויתחבא האדם ואשתו, בחינת לבוש המסתירו, ואזי המולבש אינו עולה בשם עצמי אלא בשם הלבוש. ולכך כתיב (שם, ט) ויקרא ה' אלקים אל האדם ויאמר לו איכה. מפני שעלה בשם הלבוש.

ועוד. עיין שערי אורה (שער ג-ד) וז"ל, שאינו נקרא אדם, והוא המקום הנקרא כתר (למעלה מאדם), וכו', ולפיכך כי לא אדם הוא, עכ"ל.

כתר - אדמה

סוד פלא עליון כנודע. וכתיב (שמות לג, טז) ונפלינו אזי ועמך מכל העם אשר על פני האדמה.

כתר - אדן

מקור הרחמים. וכתב בדרך אמונה (י) מאה ברכות כנגד עשר ספירות (מכתר עד מלכות) כנגד הרחמים שבהם שכל אחת מכולן כוללה ברחמים, ולפיכך מאה ברכות כנגד מאה אדנים, וכולן היו כסף להעיר על הכונה כנגד הרחמים. וכבר ידעת כי הברכה מעוררת הרחמים למעלה מראש ועד סוף והדין שבהם נכללים ברחמים. ועיין שער הפסוקים (איוב) וז"ל, על מה אדניה הוטבעו (מזולתו) ר"ת מאה, לרמז שהעולם עומד על מאת אדנים. גם כן מלת ע"ל גימט' ק', רמז למאת אדנים שכל המשכן שהוא כנגד יצירת שמים וארץ, עכ"ל.

כתר - אדני-י

עיין גר"א (תיקוני זוהר, תיקון יט) וז"ל, וכלילא משלש ראשונות כידוע, וכן מורים אותיות אדני-י, אי"ן (כנודע, א-כתר. י - חכמה. נ - בינה. והם אותיות אין שבשם אדנות) הן ג"ר

כידוע, ד' - מלכות. ונודע שבמלכות מתהפך מאין לאני. והוא בחינת הלל שאמר בשלהי סוכה, "אם אני כאן הכל כאן", עכ"ל. ועיין ספר הפליאה (ד"ה את הרי) וז"ל, הלל עולה בגימט' אדנ-י, וכו', וע"כ הלכה כמותו. בסוד ד' אמות של הלכה, ד' הנמצאת באדנות, עכ"ל. ולהיפך עיין ספר הפליאה (ד"ה אחר שצרפת שם בן ד') וז"ל, והד' של אדנ-י היא רומז שהוא עניה ודלה, עכ"ל. ועיי"ש שסוד הי' של אדנות כולל כל י"ס.

ועוד. עיין שער הכוונות (דרושי סדר שבת, ד"א, ענין ויהי נעם במוצ"ש) וז"ל, כתר המלכות הוא ריבוי שם אדנות כזה, א, אד, אדנ, אדנ-י, והוא בגימט' כונן, עכ"ל.

כתר - אדר - אדיר

פעמים נקרא עטרה. וכתוב (יהושע, טז, ה) ויהי גבול נחלתם עטרות אדר.

ועוד. כתר - רצון, בחינת חפץ. וכתוב (תהלים, טז, ג) ואדירי כל חפצי במ. ועיי"ש באבן עזרא, כל רצוני להיות כמותם.

ועיין פרדס רימונים (שכ"א, פ"ג) הכתר אדיר עליהם, עיי"ש.

כתר - אדרת

בחינת נזיר, שערות ראשו בבחינת כתר לו, כנודע. ועיין כלי יקר (בראשית, כה, כה), ע"כ נולד כאדרת שער, לומר שיהיה נזיר אלקים מבטן וכו'. והיינו שכולו מדרגת שער - כתר.

כתר - אהבה

ניקוד קמ"ץ. ואמרו (תיקונים, ה, ע"א, הקדמה) לאהבה, דאיהי, קמ"ץ, רחמי. ועוד. אהבה מלשון אבה, לשון רצון - כתר. ועיין זוה"ק (שמות, קנה, ע"ב) עת לאהב ועת לשנא (קהלת, ג, ח) עת איהו לעילא, דההוא עת רזא דמהימנותא איהו, ודא אקרי עת רצון (יונק מן הכתר הנקרא רצון), והאי איהו דאתחייב בר נש למרחם לה' תדיר, כד"א ואהבת את ה' אלקיך, ודא עת לאהוב, דא איהו עת דאתחייב בר נש לאהב. ועיין שער הכוונות (דרושי כוונת ק"ש, ד"ה) וז"ל, והנה היכל אהבה ה"ס החיבוק, והיכל

הרצון הוא סוד הנישוק, עכ"ל. והיכל הרצון שורש להיכל אהבה. ועיי"ש (דרוש ח) וז"ל, הכתר דז"א הוא ג"פ אור אור אור, כמנין כתר עם הכולל. והכתר דנוק' אין בו רק שני פעמים אור אור בלבד, והם עולים בגימט' ואהבת, לפי שמכאן מתחיל כתר נוק' דז"א. וז"ס ואהבת את ה', ר"ל שתאהב לרחל הנקראת את, עכ"ל. ועיי"ש (דרושי העמידה, דרוש ב', פירוש תיבת באהבה) שבקה"ק בחינת כתר יש היכל אהבה, עיי"ש. ודו"ק. שזהו פרוש תיבת באהבה, ב-אהבה. היכל אהבה תחתון, והיכל אהבה עליון בקה"ק, וכללותם, עיי"ש. והבן מאוד שיש שורש לאהבה בקו ימין חח"ן, ויש שורש לאהבה בקו אמצע, בכתר.

כתר - אהיה

עיינ גר"א (תיקונים, תיקון ל"ט, פח, ע"ב) וז"ל, עיקר שם אהי"ה על כתר, עכ"ל. ועיינ ליקוטי הגר"א וז"ל, (סט, ע"א) שם אהי"ה בכתר, אני מושג לעצמי, והושמה אות אל"ף בראש אותיות, המדבר בעדו, לפי שכתר אינו מושג לזולתו (ועיינ יהל אור, ח"ג, יט, ע"א), עכ"ל. ועיינ יהל אור (ח"ב, ב, ע"א) שביאר מדוע אין גילוי שם הוי"ה בכתר, מפני שהכתר נעלם ואינו נגלה. ועיינ גר"א (תיקונים, תיקון ע', קנג, ע"ב) א - כתר. י"ה - חו"ב, ה' - שכינה. ועוד שם (קנב, ע"ב) אה-אמא, יה - אבא. ועיינ אדרת אליהו אמור, באופן שונה.

כתר - אהל

כתר נמצא מעל הדבר, מעין אהל. וכמ"ש הפוסקים שכובע שהוא מעין כתר שיש בו רחב טפח יש לחשוש לאהל בשבת. ועיינ ספר מאירת עינים לר' יצחק דמן עכו (יתרו) וז"ל, ג' עליונות אהל ונשמה לכל השאר, עכ"ל. ועיינ (שבת, כח, ע"א) מה תחתון קרוי אהל, אף עליון קרוי אהל. מכסה - כתר. ועיינ (שבת, פח, ע"א) כתרים שנתנו לישראל נטלו מהם ונתנו למשה, דכתיב ומשה יקח את האהל. ועל ר"ע שהיה דורש כתרי אותיות אמרו (חגיגה, יד, ע"א) כלך מדברותיך ולך אצל נגעים ו"אהלות".

כתר - אהרן

עיינ כתבי הרמ"מ משקלוב (ביאורי הזהר, פ"ה) משה ואהרן גימט' כתר, עם הכולל.

מצח הרצון - כתר. וכתוב (שמות, כח, לח) והיה (ציץ) על מצח אהרן, ונשא אהרן את עון הקדשים וגו', ציץ מרצה - רצון.

ועוד. עבודת יוה"כ בכה"ג כולה במדרגת הכתר. ובדרך רמז אהרן גימט' נזר, בחינת כתר. וזכה ל"כתר כהונה" (יומא, עב, ע"ב), כתר כהונה ניתנה לזרעו של אהרן. ועיין ספר הפליאה (ד"ה ראה והבן שה' מתגלגל) וז"ל, כתר כהונה לקחו אהרן, שכן אהרן במספר קטן עולה כהן ע"ה, עכ"ל. ועיין מגלה עמוקות (קרח) וז"ל, "פרח מטה אהרן" בגימט' באכתריא"ל, שהוא שר הבריאה, עכ"ל. ועיין שער הכוונות (דרושי ויעבור, ד"ז) וז"ל, ורב חסד, גבורה פנימי, מפני שהפנימי מורה דין וצמצום וגבול ומדה, וחסד שבכתר מקיף. ולכן אהרן היה כהן ולוי. ולכן הפנימי גבורה ולוי, והחיצון חסד וכהן, עכ"ל. ועיין פע"ח שער הסליחות פ"ט, וקול ברמה אות ע"א. ושורש אהרן באחוריים דכתר דאבא.

כתר - אוב

קרקפתא - גולגולת. ואמרו (סנהדרין, סה, ע"ב) ת"ר, בעל אוב, אחד המעלה בזכורו, ואחד הנשאל בגולגלת. ועיין תוס' שם. ורד"ק שמואל א, כח, כד.

ועוד. אמרו (ספרא, קדושים, ב, י, א) והנפש אשר תפנה אל האובות וכו', עונש ואזהרה שמענו כרת לא שמענו, ת"ל, והנפש אשר תפנה אל האובות ואל הידענים. כרת - כתר, כנודע. ועיין זוה"ק (וישלח, קסז, ע"א) ועשרה זינן אינון דחרשין וקוסמין בכתרין תתאין, וכולהו עבד לקבליה, עשרה זינן אינון דכתיב (דברים, יח, י) קוסם קסמים מעונן ומנחש ומכשף וחובר חבר ושואל אוב וידעוני ודורש אל המתים. ועיי"ש, וארא, ל, ע"ב.

וכתר - רצון. ועיין אגרא דכלה (קדושים) וז"ל, אל תפנו אל האובות, מלשון ולא אבה סיחון (דברים, ב, ל) שהוא לשון רצון, עכ"ל. ועיין ש"ך (יו"ד, קעט, סקכ"ב) בשם הרמ"ה שהמקטיר לשם וכופה לעשות רצונו הוה אוב. עיי"ש.

כתר - אוה

רצון. ועיין הכתב והקבלה (ויקרא, ד, כג) וז"ל, ומסתעף מלת או משורש אוה, אוה למושב לו, בכל אות נפשם, שענינם חפץ ורצון, עכ"ל. ועיי"ש (במדבר, ה, ל). ועיין

מצודות ציון (שמואל, א, כג, כ) וז"ל, אות, ענין רצון ותשוקה, כמו (תהלים, קלב, יג) אוה למושב לו, עכ"ל. ועיין ר' יונה (אבות, א, ב) וז"ל, ועל העבודה: כי הב"ה בחר בישראל מכל האומות, ובחר מכל הארצות את ירושלים, ובחר מירושלים ציון, שנאמר (תהלים קלב, יג) כי בחר ה' בציון אוה למושב לו, ובחר בבית הבחירה העבודה, שכתוב בה רצון, שנאמר (ויקרא, א, ג) לרצונו לפני ה', עכ"ל. ועיין שכל טוב (וישלה, לד, טו) נאות לכם, לשון תאוה ורצון, ודומה לו לא תתאוה (דברים, ה, יח) ויאותו הכהנים (מ"ב, יב, ט), נפשי אויתך בלילה (ישעיהו, כו, ט), אוה למושב לו (תהלים, קלב, יג), ויתאו המלך יפוך (שם, מה, יב), וכל דומיהן. ועיין זוה"ק (אחרי מות, סז, ע"א) נפשי בלילה אויתך, אף רוחי בקרבי אשחרך, וכו', הכי תאנא, קב"ה הוא ורוחא ונפשא בכל, וישראל אמרי נפשי ורוחי אמת, בגין כך אויתך לאתדבקה בך, ואשחרך לבקש רעותך.

כתר - אויב

כתיב (דברים, לב, מב) מראש פרעות אויב. ובתרגום, לאעדאה כתרין מריש סנאה ובעל דבבא. ועיין אמרי אמת (ויחי, תרפ"ט, ד"ה ויאמר) וז"ל, איתא בגמ' (סוטה, יג, ע"א) ויבואו עד גרן האטד, מלמד שהקיפוהו כתרים לארוננו של יעקב, וכו', והיינו שהקיפוהו כתרין, שהכתרין תתאין התבטלו אל קדושה, וזש"כ מראש פרעות אויב, ובתרגום לאעדאה כתרין מריש סנאה ובעל דבבא, עכ"ל. ועיי"ש, תרפ"ד, כ"א, ועוד.

ועוד. רצון. ואמרו (תנחומא, בשלח, טו) כשהן עושין רצונו ה' ילחם לכם, אין עושין רצונו ויהפך להם לאויב (ישעיה, סג, י). ועיין ליקוטי צמח צדק ערך אויב.

ועוד. כתר - פלא עליון. וכאשר ישנו אויב נעשה פלילים, כמו"ש (דברים, לב, לא) ואויבנו פלילים.

כתר - אויל

שורש לכל י"ס. ועיין מזרחי (במדבר, יב, יא) וז"ל, שורש אויל, אול. ונוסף לו אות י', שהוא אויל בכל מדרגת עשרה, עכ"ל. ועיין ערך קטן חכמה. שהיא בחינת יו"ד, כנודע.

כתר - אולם

פתחו של אולם גובהו ארבעים אמה, ורוחבו עשרים אמות (ריש עירובין). והיינו עשרים גימט' כתר כנודע. ורוחבו כתר אחד, עשרים אמה, וגובהו ב' כתרים, ארבעים אמה. ואורכו עשרים. עיין משכני עליון בהרחבה. ועיין ערך קטן אמא. ועיין שושן סודות (אות תקס) וז"ל, ואולם גבוה כ', כנגד י"ס (אור ישר וחוזר), ואם תכפיל בז' יעלו שבעים טפחים, והרמז לשבעים שרים, עכ"ל.

כתר - און

בחינת חק, שלמעלה מטעם ודעת, כמ"ש חוקה חקקתי ואין לך רשות להרהר אחריה. וכתוב (ישעיה, י, א) הוי החקקים חקקי און. ועוד. כתר, רצון, ובסוד כללות ההפכים, רצון ואונס יחדיו. ועיין רש"י (איוב, כ, י. ועוד מקומות) אוננו, כח אונסו. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (רזא דמהימנותא, דף נא) וז"ל, ומחשבות און, בסוד שורש היחוד הכלול באל"ף, עכ"ל.

ועוד. סוד פלא עליון. ועיין עץ חיים (שער הארות זו"ן, פ"ז) לא פעלתי און, ר"ת פלא, עיי"ש. ועיין תולדות יעקב יוסף (נח, ג) בשם הבעש"ט, וז"ל, אחרי שידע האדם שאלופו של עולם הוא בכל תנועה, אז יתפרדו כל פועלי און, עכ"ל. וכתוב (דה"י, א, ח, יב) ובני אלפעל (אלף-על) עבר ומשעם ושמר, הוא בנה את אוננו.

כתר - אופן

עיין משך חכמה (בראשית, א, א) וז"ל, נסביר סוד המוחין, כי המחשבה וההסכם מאין סוף לברוא מציאות גבולי, וגם זה יתכן לבלי גבול ב"אופנים" אין מספר, זה נקרא כתר (כי סוד הכתר כולו פנים, עיין ערך קטן עתיק). ולכך נקרא אין, שעדיין בזה אין גבול והוא נעלם בהשגת שום נמצא. ואח"כ כשבחר לעשות גבול מן הגבולים, אשר לבלי תכלית, כח זה נקרא חכמה, כח-מה. וכשבחר בגבול זה אשר המציא הנמצאים (שהוא בחינת אופן אחד בלבד) כפי מה שהם הוא בינה דמינה אתבני עלמא, עיי"ש. ועיין חגיגה (יג, ע"ב) והנה אופן אחד בארץ וגו' במתניתא תנא, סנדלפון שמו, הגבוה מחברו מהלך חמש מאות שנה, ועומד אחורי המרכבה וקושר כתרים לקונו.

ועיין ראב"ד (ספ"י, פ"א, מי"ב) וז"ל, והאופנים כעין אופני העגלה, ר"ל זר מקיף מתחת לכסא, עכ"ל.

כתר - אוצר

רצון. ואמרו (ב"ב, כה, ע"ב) ואמר רפרם בר פפא אמר רב חסדא, מיום שחרב ביהמ"ק אין הגשמים יורדין מאוצר טוב, שנאמר 'פתח לך ה' את אוצרו הטוב, בזמן שישראל עושין רצונו של מקום (כתר - רצון), וישראל שרויין על אדמתם (אדמה - מלכות) גשמים יורדין מאוצר טוב, בזמן שאין ישראל שרויין על אדמתם, אין גשמים יורדין מאוצר טוב.

ועוד. ניקודו קמץ. ועיין אונקלוס (בראשית, מא, מז) לקמצים: מקמץ לאוצר. ויש אוצר שלבסוף נפתח (עיין ערך קטן חכמה), ויש אוצר סתום. עיין ילקוט ראוני (תולדות, אות סב) מכלל האוצרות החתומים שאינם עתידים להתפשט הוא ראש פתנים, נשאר במדרגת כתר.

כתר - אור

עיין גר"א (תיקונים, תיקון ע', קלט, ע"א) אור הגנוז שהוא בחינת כתר, שזהו עין לא ראתה, שכתר הוא כ', למעלה מעשרים שהעין אינה שולטת שנקרא אין.

ועוד. בחינת א' של אור. וכאשר ח"ו נעשה קלקול נהפך אל"ף לאפל. ובעומק אוכם הוא, כתר, כלפי עילת כל העילות. ובערך אין סוף הכתר כולו אפלה. ועל בחינה שעל הראש כתיב (איוב, כט, ג) בהלו נרו עלי ראשי לאורו אלך חשך. ועיין ראב"ד (הקדמה לספ"י, במנין ל"ב נתיבות פליאות חכמה) וז"ל, הנתיב ה"א נקרא שכל מופלא (כ"ע) והוא אור מושכל קדמון, והוא כבוד ראשון אשר אין בריה יכולה לעמוד על מציאותו, עכ"ל. ונודע שהכתר יש בו "תרך" עמודי אור. עיין רמ"ק (ספ"י, פ"ב), ועוד רבות בדברי רבותינו. וכן ג"פ אור, גימט' כתר, כנודע.

כתר - אות

עיין גר"א (תיקונים, תיקון כא) וז"ל, האי נקודה אות ברית דהיא תחת בעלה, ואח"כ כשבאו האבות והעלו הנקודה, כתר על ראשיהם בג' כתרים, כתר כהונה וכו',

עכ"ל. ועיי"ש תיקונים (סב, ע"ב) ואיהי אות תפילין, אות שבת, אות ברית, ואיהו כתר כהונה וכתר מלכות. ועיי"ש (עח, ע"א) והאי נקודה איהי אות דשבת, אות דיו"ט, אות דתפילין, אות דברית מילה, "עטרת" ברית, תגא בס"ת קרינן לה, כתרא בריש כל צדיק. ועניינו רצון, כמ"ש בעיון תפלה (ד"ה ולטטפות) וז"ל, אות, הוא מן "יאות לנו" שעניינו התרצות. ותרגום יאותו, יטפסו. וכן "אל תובא", מתורגם אל תטפס, וכו', ענין רצוי הנפש לקבל עליה כל הציווים, עכ"ל.

כתר - אז

כתב בספר הקנה, וז"ל, כתר במספר קטן עולה אז. וכן כתר רצון, בחינת אבה, גימט' אז. וכן אז במילוי עולה חפץ, עכ"ל.

ועוד. כתר - כרת. וכתוב (ישעיה, יד, ח) מאז שכבת לא יעלה הכורת.

כתר - אזוב

עיין זוה"ק (שמות, לה, ע"ב) אמר רבי יוסי, כל שוקי מצרים מליין טעוון הוו, ובכל ביתא וביתא הוו שכיחי זינים דמתקטרין בחרשייהו כתרין תתאין דלתתא ומתערין רוח מסאבא בגוויהו, ועל דא אגודת אזוב.

ועוד איכא שם אזבוג"ה (אזוב, גה) והוא בכתר (עיין אור יקר, אחרי, כד, צח). ועיין אמרי נועם (מצודע) שנחלק, אזוב-גה, לשון גאווה, עיי"ש. ועיין עטרת ישועה (אחרי מות). ועיין קהלת יעקב (ערך אזוב) וז"ל, אזוב (חסר וא"ו) א - כתר. ז - רמוז לז' ספירות הבנין. ב. - רמוז לשני ההי"ן, או לחכמה ובינה, מגיד מישרים בא. וצריך עיון מה שכתב דב' רומז לשני ההי"ן הלא ה' תתאה נכלל בז' שעמה שהם ז' ימי הבנין. אך מי שיודע דרכו שמחלק בין מלכות דספראן עילאין ובין מטרוניתא מובן זה, עכ"ל.

כתר - און

בקלוקל מתהפך כתר לכרת כנודע. וכתוב (תהלים, מ, ז) זבח ומנחה לא חפצת, אזנים "כרת" לי, עולה וחטאה לא שאלת. ועיין ביאור כריה באזנים באילימה (מעין ד', עין שמש, תמר ג', פרקים יד-טו. ואד"ז, רצד, ע"ב).

ועוד. רצון. וכתוב (משלי, יא, א) מאזני מרמה תועבת ה' ואבן שלמה רצונו. דבר והיפוכו, ודו"ק.

ועוד. עיין עץ חיים (ש"ה, פ"א, מ"ת) וז"ל, והנה עיקר הנקודים הם מאורות עינים, וכתר שבהם לוקח האורות והכלים בבחינת און הנכללת שם, עכ"ל. ועיי"ש (ש"ח, פ"ב, מ"ת. ופ"ו, מ"ת). ועיין קהלת יעקב (ערך און) שביאר כיצד און בחינת כתר.

כתר - אזר

א-זר. זר - כתר. עיין מחברת מנחם (ערך אזר) וז"ל, אאזרך ולא ידעתני (ישעיהו, מה, ה), אזור חיל (ש"א, ב, ד), אזר נא כגבור חלציך (איוב, לח, ג), כאשר ידבק האזור (ירמיהו, יג, יא), ותאזרני חיל (תהלים, יח, מ). מצאו הפותרים ותזרני חיל (ש"ב, כד, מ), וסברו שהמילה גרועת אל"ף והמלה סדורה כמשפט, אך בהיות ותאזרני מגזרת אזור, ותזרני מגזרת זר זהב (שמות, סה, יא), ונמצאו המילים שלמות והענין אחר, עכ"ל. והרי שדבר זה שנוי במחלוקת. ובסליחות (ליום ד' של עשי"ת) ומי אזר זר לזר. ובקלקול כתיב (יחזקאל, כג, לו) חגורי אזור, סרוחי טבולים. ופירש"י, יתירי כובעים גדולים. כובע בחינת כתר לראשו.

כתר - אחד

איתא (זוה"ק, תיקונים, תיקון מ"ד, פב, ע"א) "כי אחד קראתיו", כגוונא דעשר ספירות דאינון, א - כתר עלאה. ח - תמנייא ספירן מחכמה עד צדיק. ד - מלכותא קדישא. ועוד איתא שם (תיקונים, תיקון ע', קלד, ע"ב) יהיה ה' אחד ושמו אחד, כתר עלאה. ובראב"ד (ספ"י, פ"א, מ"ז) "ולפני אחד" - כ"ע, "מה אתה סופר". ועיין של"ה (תולדות אדם, בית ישראל, יא) וז"ל, אדם עולה במספר קטן תשע, כי אדם לא בא בסוד יחידה מצד כתר המעלה העליונה עשירית. וזהו אדם אחד מאלף לא מצאתי (קהלת, ז, כח) אל תקרי מאלף בסגול, אלא אל"ף שהיה חסר, עכ"ל.

ועוד. עיין ספר הפליאה (ד"ה ויאמר אלקים ויאמר הוא) וז"ל, הג' ראשונות שהם כתר חכמה ובינה הם ראש אחד, עכ"ל. ועיין מאירת עינים (הקדמה) וז"ל, ששלושתם אחד יחוד אמיתי גמור, עכ"ל. ועיין שערי צדק (ש"ה) וז"ל, ג' ספירות ראשונות מתאחדות ביחד והן כח"ב, וכן חג"ת, וכן נה"י, עכ"ל. ויש אחדות מצד הקווים, כדתי"ם, חח"ן,

בג"ה, כנודע. ועיין אדם ישר (דרוש ז"א על מתכונתו) וז"ל, ג"ר חשובות כאחד, עכ"ל. ועיין עץ חיים, שער מוחין דז"א.

כתר - אהז

כתר מלשון כותרת, אור סובב, ועי"ז אוחז מה שבתוכו. והוא על דרך מה שכתוב (בראשית, לד, י) והארץ תהיה לפניכם, שבו וסחרוה והאחזו בה. סחרוה לשון סוחר, סחור סחור, סביב, ועי"כ וסחרוה סביב, והאחזו בה, שע"י הסיבוב אוחז מה שבתוכו.

כתר - אחלמה

מלשון חלום. עיין תיקוני זוה"ק (תיקון ע, קכט ע"ב) לשם שבו ואחלמה, וביה ונחלמה חלום. ובאבן עזרא (שמות כח, ט) שכל מי שהאבן ההיא באצבעו לעולם יראה חלומות. ועיין ספר האמונה והבטחון לרמב"ן (פ"ה, ד"ה ענין אחר). ומהות החלום גילוי המדמה ששורשו בכתר, כ - כח המדמה, אדמה לעליון. כתר מדמה עצמו לעולם שלמעלה ממנו ששורשו בשליש תחתון של ת"ת העליון. ועיין בספר הניקוד להר"י גוקטלייא שכתב כן.

כתר - אחר

כתר - כרת. וכתוב (דברים, ז, ט) וידעת כי ה' אלקיך הוא האלקים האל הנאמן שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי מצותיו לאלף דור (בחינת אלף - כתר), ומשלם לשנאו אל פניו להאבידו (היינו להאביד בשנים ולגלות אחוריים - כרת) לא יאחר לשנאו אל פניו ישלם לו. ושורש הארת פב"פ מן הכתר ונמשך לאו"א ולזו"ן כמבואר בעץ חיים. ובקלקול כתיב "נזורו אחר" לשון נזר - כתר. עיין עץ חיים (שער לד, פ"א, מ"ב) נזורו אחר, כי תמיד כשישראל חוטאין למטה, אז חוזרין זו"ן להיות אב"א.

ועוד. בעולם העקודים קבלה החכמה (וכן הספירות לתתא) דרך אחורי הכתר. עיין עץ חיים (שער ו', פ"ז, מ"ת) וז"ל, כאשר אור הכתר מסתלק ועולה והופך פניו למעלה כנגד המאציל, ואחוריו למטה כנגד החכמה, הנה אז החכמה מקבלת אור חוזר ההוא הנמשך מן המאציל ע"י אחר אחד בלבד שהיא אחר הכתר, עכ"ל. ועיי"ש כל סוגיית עקודים, שהוא מדרגת כתר, סוד אור חוזר, אור אחר. ושם (ש"ז, פ"א) הכתר עם החכמה יהיו פב"פ (כאשר מטי בחכמה) כי הכתר עם האור העליון הם אחר באחר.

כתר - אט

כנ"ל פעמים אינו נמנה עם הקומה, והקומה נחלקת לכתר - א, וט"ס.

כתר - אטד

כתיב (בראשית, נ, יא) גרן האטד. וברש"י (מסוטה, יג, ע"א) כיוון שראו כתרו של יוסף תלוי בארונו של יעקב, עמדו כולן ותלו בו כתריהם.
וכן אטד, קוץ, בחינת קוצו של יו"ד כנגד כתר.

כתר - אטם

ניקודו קמץ, קומץ ואוטם כל המדרגות בתוכו.
ומצד הקלקול אמרו (ירושלמי, נדה, פ"ג, ה"ב) - גולגלתו אטומה. ועיין רמב"ם (איסורי ביאה, פ"י, ה"א). וגלגלת בחינת כתר כנודע.

כתר - אטר

כתרים של או"א בגרון דאריך, שהוא בינה. ושם יש חשש שמא יקדים קנה לושט. אולם ושט קודם הוא בחינת קו שמאל שגובר בשעת אכילה, הנקרא אכילת לחם, לשון מלחמה, עת קרבא. יד החזקה.

וכן ארט לשון ירט כמ"ש שם באור האפלה. ירט לשון יראה ראתה נטתה, כמ"ש חז"ל. בחינת נטיה לצדדים. ועיקר נטיה שאינה מתוקנת נטיה לצד שמאל. ירט פרש"י לשון רצון. כי הרצון נוטה לימין כולו רחמים, אולם רצון - כתר, הנוטה לשמאל נקרא ירט, מלשון רהט, רץ, רצון. א, י, מתחלפים, והרי ירט אותיות אטר.

כתר - אי

כתב הגר"א (ליקוטי הגר"א, ו, ב, ז, א. וכן יה"א, ח"ב, לט, ע"ד) י' היא בכתר, י' סתומה מכל הצדדים. עם המילוי יו"ד דומה לא' בצורה. ונעשה מאות יו"ד מילת אי.

בחינת אי אפשי - אי רצוני.

ועיין שיחת מלאכי השרת (הוספות, ד"ה וזהו) וז"ל, רק העלאת פושעי ישראל שהם בחיצוניות דיבוקם רק מצד הכתר, דעל כל פנים שורשם הנעלם ועומק ראשיתם טוב, וגם הם כתר יתנו וכו', ומצטרפים לכתר, לכך יש י"א וכו', לכך ראה אז אכתריא"ל, פירוש הכתר, שהכתיר להשם יתברך בתוקף אהבתו, עכ"ל.

כתר - איד

כתיב (משלי, כד, כב) כי פתאם יקום אידם. כי הארת הכתר מקיף רחוק, וכאשר בא, בא בבת אחת, ולא בסדר הדרגה של מקיפי צל"ם, כנודע. זהו פתאום. ומצד התיקון הארת כתר, הארת משיח, פתאום יבוא האדון אל היכלו, היפך איד, אדון. וזהו גופא שהארת אדן של ישראל נהפכת לאיד של עכו"ם. והיפך מדרגת פתאום הוא מ"ש בספרי (האזינו, שכ"ה, ד"ה כי קרוב) אמר רבי יוסי, אם מי שנאמר בהם כי קרוב יום אידם, הרי פורענויות ממשמשות ובאות.

כתר - איה

כתיב (שופטים, ו, יג) ויש ה' עמנו, ולמה מצאתנו כל זאת, ואיה כל נפלאותיו אשר ספרו לנו אבותינו. נפלאותיו, פלא, כתר עליון נקרא פלא עליון, ולפיכך יש בו שאלת איה. ובפרטות נאמר (תיקונים, ד, יט, ע"א) א - כתר, י - חכמה, ה - בינה. כל ג"ר מופלאים.

ופעמים לא מונים כתר במנין י"ס, ואזי נשאלת שאלת איה כתר. כי במקום אור הכתר יחידה, מתגלה אור החיה, שערות במקום ראשו ששם הכתר.

ועוד. כתר, בחינת המתן לי זעיר. וכאשר ממתין שואל איה. ובעומק רק לעת"ל יתגלה ויתנו לך כתר מלוכה. כי השתא אינו גלוי, ועליו חל איה בעצם. הכתר שואל איה המלכות, והמלכות שואלת איה הכתר.

כתר - איכה

איכה, איה-כ. עשרים גימ' כתר כנודע. וכן מילה שניתנה לכ' דורות כנ"ל, היא בעטרת היסוד, בחינת כתר, עטרה. כי כח המילה מתקן את היסוד. ולולי תיקון זה ח"ו נעשה פיזור בטיפות היוצאות, וע"י המילה נעשה אחדותם משורש הארת הכתר

בלבבי משכן אבנה לט

ע"י עטרת היסוד, כתר מלכות, נעוץ סופן בתחילתן. וכתוב (בראשית, כט, ח) אשר יאספו כל העדרים, ר"ת איכה. קיבוץ כולם היפך איכה גימ' ל"ו, כנגד ל"ו כריתות שעברו עליהם, כמ"ש (בסנהדרין, קד, ע"א) נעשו כריית ברית של חיבור, אשר יאספו כל העדרים.

כתר - איך

כתר, כ-תר, בחינת כף, אות כ' עשרים. עשרים גימ' כתר כנודע, שסוד כף המדמה בכתר. וכתוב (ירמיה, יב, ה) ואיך תתחרה את הסוסים. תתחרה, דימוי אחד לזולתו.

ועוד. כתיב (עובדיה, א, ה) איך נדמיתה. ועוד כתיב (שמות, ל, לח) אשר יעשה כמוה. מדמה, כנ"ל. וכן כתיב (דברים, ג, כד) אשר יעשה כמעשיך, ר"ת איך. וכן כתיב (שמואל, ב, יט, לט) אתי יעבר כמהם, ר"ת איך.

ועוד. כתר, רצון, חפץ. וכתוב (שמואל, ב, טו, כו) לא חפצתי בכ, ס"ת איך.

ועוד. כתיב (ויקרא, כז, ב) איש כי יפליא, ר"ת איך, פלא עליון, כתר.

ועוד. כתיב (דברים, ט, ט) אשר כרת ה', ר"ת איך. כרת, אותיות כתר, כנודע.

כתר - איל

יו"כ בחינת כתר כנודע. ונחלקו (יזמא, ג, ע"א) רבי אומר, איל אחד הוא האמור כאן הוא האמור בפרשת פקודים, רבי אליעזר ברבי שמעון אומר, שני אילים הם, אחד האמור כאן ואחד האמור בחומש הפקודים וכו', חד לחובת היום (כתר), וחד למוספין (בחינת יסוד, יוסף).

ועוד. איל נזיר. נזיר כתר בראשו. ועיין רש"י (יחזקאל, מ, טז, ד"ה ואל) כותרות בראש האיל, היה עשוי כמין כותרת דומה לדקל.

ועוד. כתר, רצון, לשון ריצה. וזש"כ (בראשית, מט, כא) נפתלי אילה שלוחה, ופירש"י זו בקעת גינוסר שהיא קלה לבשל פרותיה כאילה זו שקלה לרוץ. ריצה, רצון, כמ"ש בדעת זקנים (ויחי, מט, כא, ד"ה הנותן) ארץ נפתלי היא ארץ רצון.

ועוד. כתב בספר ברית כהונת עולם (סוכת שלום, פ"ז) וז"ל, י"ג מידות של רחמים

גימ' ג' אלפים ר"י, עכ"ל. וכן עיניו, וירא והנה איל אחר עד סוף הפסוק גימ' שווה.

כתר - אימה

היפוך כתר - כרת. כי הכתר הוא כח שמחבר את כללות ישראל יחדיו. בחינת כתר מלך שע"י המלך מצרף את כולם. ועיין מהר"ל (נתיבות עולם, נתיב הכעס, פ"ב, ד"ה בפרק קמא) וז"ל, דאמר רב יהודה אמר רב, כל פרנס שמטיל אימה יתירה על הצבור שלא לש"ש וכו', כי גם פרנס המטיל אימה יתירה על הצבור הוא פורש מן הצבור ואינו נכלל בצבור, עכ"ל. ואצלו נתחלף כתר לכרת. כי צבור ר"ת צדיקים בינונים ורשעים כנודע. אולם חייב כרת אינו נכלל בהם, כי נכרת בשורשו.

ועוד. כתר כיסוי הראש. ואמרו (שבת, קנו, ע"ב) כסי רישך, כי היכי דתיהוו עלך אימתא דשמיא.

כתר - אין

כתיב (בראשית, כט, ד) ויאמר להם יעקב, אחי מאין אתם. מאין - בא משורש אין, בחינת דע מאין באת, מטפה. בחינת והחכמה מאין תמצא, כתר. מדרגת אין. ועיין זוה"ק (תיקונים, תיקון ע, קכו ע"א) אי"ן, א - כתר עלאה. י - חכמה. ן - בינה. וכן שם (תיקון מב, פא, ע"ב) ההוא אמון מופלא ומכוסה דאיהו אין כליל תלת ספירין. א - כתר. י - חכמה. ן - בינה. ועיין של"ה הק' (תורה אור, כא) וז"ל, כי שם אין בכתר לא יוצדק בפשיטותו אלא בהצטרפותה לחכמה ולבינה וכו' שאין השגה לתחתונים בה כלל, לא יתחייב בה שום השגה בבחינתו אל המאציל אלא בבחינתו אל הנצאל, שהוא שיתופו עם החכמה והבינה, נקרא אי"ן, עכ"ל. ועיין ליקוטי הגר"א (א"ב, א) י', כוללת י"ג אותיות שאחריה, חכמה, משפיע לבינה י"ג תיקונים. ן, בינה, כוללת ט שאחריה, משפיע לז"א ט' תיקונים. א, כתר, כולל שניהם כל אותיות שאחריה לכך בו כ"ב תיקונים. ועיין פע"ח (שער השבת, פכ"ג) שבחינת אין נקרא כ'. בחינת עשרים גימ' כתר.

כתר - איש - אישון

חכמה, אור, תורה אור, חכמת אדם תאיר פניו. לעומת כתר, חשך, ישת חשך סתרו. וכן בחינת כתר עליון אוכם הוא כלפי עילת העילות. וכתוב (שמות, י, כג) לא

בלבבי משכן אבנה מא

ראו איש את אחיו. מכח גילוי כתר עליון שהחשיך הכל. ועוד. כתיב (שמות, לד, ד) ולא שתו איש עדין עליו. עדין - כתר.

כתר - אכזר

סוד אמונה ותמימות בכתר. ועיין שערי אורה (ש"ה) וז"ל, הצור תמים פעלו (דברים, לב, ד) ופירוש הפסוק כך הוא, הצור הגוזר הדין בחזקה, אינו עושה באכזריות, אינו גוזר את הדין, אלא תמים פעלו, אלא הדין שגזר קודם לכך נתייעץ בשתי המדות חסד ודין, וזהו תמים פעלו, כי לשון תמים הוא סוד שני דברים, והוא כאילו אמר תאומים, וכו', למטה (ת"ת) תאומים, למעלה (כתר) תמים, וכו', הכל כונה אחת, עכ"ל.

ועיין עמק המלך (שער ה, פס"ג) וז"ל, וזהו כרת וכו', והממונה על הדחייה הזאת הוא אכזרי הנקרא כרתיא"ל (היפך כרתיא"ל) אשר הוא כתר של ספירת הטומאה, כי הפוך כתר תמצא כרת, עכ"ל. והבן שכל מיתה שורשה אכזריות וכרת עולה על כולנה.

כתר - אכל

ח"ו בקלקול מתהפך כתר לכרת. וכתיב (שמות, יב, יט) כי כל אכל מחמצת ונכרתה הנפש ההוא מעדת ישראל.

כתר - אל

עיין פע"ח (שער העמידה, פ"ב) וז"ל, אל עליון נקרא כתר, בבחינת כתר ליעקב וכתר לרחל היוצא מת"ת דז"א עליהם, עכ"ל.

כתר - אלגביש

כתב בספר הפליאה (ד"ה לא יתן סגור) וז"ל, ראמות וגביש אל החכמה היש להם ערך בכתר עליון, לא יזכר, כי בזה המעלה אסור לחקור האמת. וכו', ראמות, ר"ל רוממתו של כתר עליון אין דורש ואין מבקש רשאי לחשוב שם, עכ"ל. והבן, אלגביש בגימט' רצון, בחינת כתר.

כתר - אלה

כתר אותיות כרת, כנודע. ועיין פענח רזא (דברים, ד"ה ובעזר הבורא) וז"ל, אלה רמז על ל"ו מסכתות, ל"ו כריתות, ל"ו טפחים שבלוחות, ל"ו ברכות של תפלה ביום (דהיינו שחרית ומנחה, ואילו ערבית אין לה קבע), ל"ו צדיקים שבכל דור, הר"ר אליעזר, עכ"ל. ועיין ערבי נחל (בהר, דרוש ג, ד"ה ויש) וז"ל, אל"ה סוד ל"ו, סוד גדלות שהוא רחמים גמורים, עכ"ל. ובסוד כתר כללות ההפכים אמרו (יבמות, כא, ע"א) אל קשה, ואלה קשה מאל. והרי מחד אלה רחמים, ומאידך קשה - דין.

כתר - אלון

השתא אלה ואלון י"א שאינם עושים פירות (עיין ערך קטן יסוד), אולם לעת"ל אמרו (כתובות, קיב, ע"ב) עתידין כל אילני סרק שבא"י שיטענו פירות. והבן שהשתא אור הכתר אינו מאיר בשלמות, אולם לעת"ל שיתקיים ויתנו לך כתר מלוכה, יאיר בשלמות. ואלה ואלון נקראים כן מלשון אילן שהם מקור לכל האילנות. והשתא המקור אינו מגלה פירות. ודבר זה נתגלה באברהם שתחילה היה עקר ואח"כ נפקד, שנהפך מסרק לעושה פירות. ושורש רפואתו בזמן מילתו שאז נתבשר על לידת יצחק שהוא עיקר ההולדה (אע"פ שכבר נולד ישמעאל קודם לכן). ועיין דגל מחנה אפרים (וירא) וז"ל, נמצא, אלני הוא אותיות אל-נא, וממרא גימ' רפא, וזש"כ וירא אליו ה' כאל נא רפא, ואז נרפא מעקרתו ריפוי גמור ונתבשר על לידת יצחק, עכ"ל.

כתר - אלוף

אמרו (סנהדרין, צט, ע"ב) וכל אלוף מלכותא בלא תגא. ועיין זוה"ק (ויקרא, יב, ע"א) ת"ח כל מאן דאומי בשמא קדישא לשקרא כאילו פריש אימא מאתרה לעילא, וכתרין קדשין לא מתיישב בדוכתיהו כמה דאת אמר, ונרגן מפריד אלוף (ועיין פרדס, כג, א, ערך אלוף).

ועוד. כתר כללות ההפכים. ועיין פענח רזא (ויקרא) וז"ל, והנה אלוף הוא כינוי אליו ית', וכו', וכן למספר גדול שהוא אלף ואלפי אלפים, וכן למספר קטן כי האלף הוא אחת במספר כדאיתא באותיות דר"ע, עכ"ל.

וכן הוא כינוי לבהמה גסה, "באין אלפים אבוס". וכן לבהמה דקה, "ככבש אלוף".

ואמרו (אבות, פ"ו) שדוד קראו לאחיתופל רבו ואלופו אע"פ שלא למד ממנו אלא ב' דברים. וביארו, שלמד לראות בכל דבר דבר והיפוכו. זהו שני דברים. ועיין מגן דוד (אות א) וז"ל, כי הכתר אל"ף וגדול לכל שאר הכוחות, והוא מקיף את כולם, עכ"ל. ועיין ספר הליקוטים (ויצא, פל"ו) שקורא לי"א אלופים י"א כתרין דטומאה.

כתר - אלוקים

חשך דקדושה, בחינת ישת חשך סתרו, למעלה מחכמה, תורה אור, חכמת אדם תאיר פניו. ועיין זוה"ק (בראשית, טז, ע"א) חשך עליה שריא שם אלהים. ועיין גר"א (יה"א, ח"ב, לט, ע"ד) אלהים, מתחיל בא' כשאר השמות המתחילים בא' שבם ראשים, שאלהים הוא כתר בשמות הנפרדים. ועיין בדבריו (ת"ז, ת"ל, פב, ע"א) שם אלהים מורכב, מימין "אל" המאיר, בשמאל "הים", מים הוא חשך, והוא אור במים. וזהו צרוף של אלהים, איה-מל. איה - חשך, מ"ל - גילוי - אור.

כתר - אליהו

עיין עקידת יצחק (שער לח) וז"ל, שאע"פ שאין משתמשין בכתרו של מלך, מ"מ כעין מרדכי שלבש כתר המלך כן אליהו כביכול משתמש בכתרו של מקום, עיי"ש. ועוד. עיין מגן דוד (אות ו) וז"ל, וזכרתי את בריתי יעקוב מלא בוא"ו, כי הוא"ו שמורה רחמים ניטלה מאליהו (ונעשה אליה) ונתנה ליעקב, עכ"ל. והבן שהנטל הוא הכתר שע"י שחוזר לשורש הרחמים ניטל מאליהו וחוזר ומתפשט ליעקב.

כתר - אליל

רצון. ועיין רש"ר הירש (קדושים, יט, ד) וז"ל, אל תפנו אל האלילים, לא הרי "לא" כהרי "אל". "לא" נגזר משורש "לאה", שמשמעותו: להיות עייף, אין אונים ואין כח. "לא" מציין אפוא את השלילה דרך כלל - אף שלילת ההויה. כנגד זה "אל" - הנגזר משורש "אלל" - מציין רק שלילה מבחינת הרצון והחובה וכו'. "אלל" מציין אפוא את מושג המניעה, ומכאן "אַלְלִי": ביטוי כאב על שאיפות שהגשמתן נמנעה. כך: "אם - רשעתי אלילי לי" (איוב, י, טו) - מילולית: אם עברתי על רצון ה', לא אוכל לצפות שיתמלא רצוני, אלא יימנע ממני להגשים שאיפותי. עתה אלילים הם כוחות

מונעים. והרי כאן מושג האל של עובדי עבודה זרה; כי האלים הם כוחות העוינים את האדם וצוררים את הצלחת שאיפותיו. כשאדם משליך את יהבו על עצמו, הרי הוא חש בכל מקום את קצה גבול יכולתיו; בכל מקום הוא נלחם עם כוחות עליונים כדי להגשים את שאיפותיו ורצונותיו: עליו להיאבק עמם או להתחנף להם למען יענו לבקשותיו. השקפה זו וצורך זה הולידו יותר מן הכל את אלוהי האלילים ואת פולחנם, עכ"ל.

כתר - אלמוני

פלא עליון. והנה איכא פלוני, מכוסה ונעלם, לשון כי יפלא (דברים, יז, ח), היפלא מה' דבר (בראשית, יח, יד). ואיכא אלמוני, אלמון מבלי שם (לשון רש"י, רות, ד, א). ואיכא פלמוני (דניאל, ח, יג). ופרש"י שם, הרי תיבה זו כשתים, לפלוני ואלמוני. ופלוני בראשית, ואלמוני באחרית. כמ"ש בזוה"ק (זהר חדש, רות, מח, ע"ב) פלוני, מכוסה גנוז מיומא דאתברי עלמא. אלמוני, דהא עד קץ הימין שכיבת לארעא, כדין הוא אלמוני. ולפ"ז פלמוני, איחוד העלם של רישא וסיפא. ועיין ריקאנטי (בראשית, ג, יב) וז"ל, וקראו פלוני כי הוא האור הגנוז (שנגנו בראשית), גם קראו אלמוני מיום גלות השכינה, בחינת אחרית, עכ"ל.

כתר - אלמן - אלמנה

עיין מצת שימורים (שער התפילין) וז"ל, טב למיתב טן דו מלימתב ארמלו. ר"ל, שיותר היא מרוצה לישוב עם ט"ן דו, דהיינו ב"פ ט"ן שהם בזרוע זעיר (עיי"ש), אע"פ שאין לה אלא נקודת הכתר שלה, ואין לה פרצוף שלם, ואז נקרא אדנ"י, מלישב אלמנה בסוד האחורים של זעיר אע"פ שיש לה פרצוף שלם והיא בסוד אדנ"י בריבוע שגימט' "אלמנה", עכ"ל.

כתר - אל"ף

עיין תיקוני זוהר (ת"ה, ובביאור הגר"א שם) אל"ף נקראת הכתר, כי היא שורש כל הספירות. קוץ עליונה של א', כתר. יו"ד חכמה סתומה בבינה. וא"ו, ת"ת. יו"ד התחתון, מלכות. ועיין בביאורו (לתיקון ע, קלח, ע"א) שכתב, אלף מורה על ג"ר עילאין של כתר. א - אמון, מו"ס. ב - אלף, פלא, מופלא, אורא עילאה. ג - אלף מכוסה

בלבבי משכן אבנה מה

שהוא יותר נסתר מכל הנסתרים, רדל"א. (ועיין ליקוטי הגר"א, א-ב, א). ועיין ליקוטי הגר"א (ד, ב, ה) אלף, אי"ק, סודו כולל כל הפרצופים בכתריהם, ראשי יחידות, עשרות, מאות. ועיין רמ"ק (פרדס רימונים, כז, ג) וז"ל, עיקרה בכתר עם הצטרפות שני המדות, חכמה ובינה, עיי"ש.

ועוד. כתר ניקודו קמץ. ועיין שו"ת גינת ורדים (אבה"ע, כלל א, סימן ו) וז"ל, שכתבו המדקדקים שכל קמץ ראוי להכתב אחריו אות אלף להורות על ההרחבה, לפי שהקמץ היא תנועה גדולה בעלת ההרחבה, עכ"ל. ועיין שו"ת נשמת חיים (סימן קט). ושו"ת וזאת ליהודה (אבה"ע, סימן יט).

כתר - אלף

גלגלת. ועיין גר"א (ליקוטים, קצב, א, ב) אלף הרים שורשם בחיוורתא, אלף יארים שרשם בנימין. ואלף עלמין דחתימין בעזקתא שורשם במו"ס שהוא עזקתא.

כתר - אלץ

איתא ברש"י (סוטה, ט, ע"ב) ותאלצהו, לשון דוחק ומצוקה. מצוקה, שורש מצק, אותיות קמץ, ניקוד הכתר כנודע. כי כל מצוקה היא בבחינת קמיצת הדבר.

כתר - אם

אמרו (זוה"ק, פנחס, רנח, ע"א, רע"מ) הוי"ה בחכמה יסד ארץ, אבא יסד ברתא. אמא עלאה עטרה על ו' דאיהו ברא. שאמא נעשית כתר לז"א, כנודע שמת"ת של אמא נעשה כתר לז"א. ועיין עץ חיים (שכ"ג, פ"ב, מ"ת) וז"ל, מבחינת אמא הנקרא אהי"ה נעשה כתר דז"א, עכ"ל.

כתר - אמה

עיין גר"א (תיקונים, תיקון ע') ובאמה העשרת אלפים הם של עשרות, וכו', ר"ל בכתר. (ועיין ערך קטן שערות). ועיין אדיר במרום (ח"א, קוצין דשערי תליין בתקוני) וז"ל, הנה רז"ל אמרו, כי אדה"ר מן הארץ ועד הרקיע היה, וכיון שחטא הניח הקב"ה עליו ומיעטו והעמידו על מאה אמה (זח"א, נג, ב), וסוד הענין הוא, כי באמת קומת אדם

מצד עצמו הוא מאה אמה, בסוד עשר ספירות, אלא שבהתפשטותה בהתפשטות פרטי, אז נעשה מהלך ת"ק שנה, וסוד זה הוא סוד היד שהיא כ"ף אחת ומתפשטת לה' אצבעות, והכ"ף הוא מאה, ושם הוא מאה אמה, עכ"ל. והבן שבסוד ספירות י"ס, בסוד פרצופים ה"פ. ומוכפלים זב"ז.

כתר - אמונה

כתר - פלא. וכתוב (ישעיה, כה, א) כי עשית פלא, עצות מרחוק אמונה אמן. עצות שבאו מן הכתר.

ועוד. כתר - רצון. וכתוב (משלי, יב, כב) ועשי אמונה רצונו. ואמרו (מדרש משלי, יב, כא) זה שנושא ונותן באמונה. (עיין ערך קטן נפש). ואמרו (זוה"ק, בהר, קי, ע"ב) ורעה אמונה, הוי דבר לה בכל רעותך.

ועיין פירוש הר"מ בוטריל (ספ"י, פ"ב) וז"ל, כתר עליון הנעלם הנקרא אומן, פירוש אב האמונה שמכחו האמונה נאצלת. ושורש דבריו בספר העיון לרבי חמאי גאון.

כתר - אמלל

קמץ בכתר, ופתח בחכמה, כנודע. ועיין בספר מנחת שי (תהלים, ו, ג) וז"ל, אמלל, בספר אחד כ"י, הלמ"ד בקמ"ץ, ובשאר ספרים בפתח, וכ"כ נ' עזרא, וכ"כ רד"ק בפירושו, וגם בשרשים כתב שמצא פתוח ברוב הספרים, וכן ראוי כפי המסורת, עכ"ל.

כתר - אמן

רצון. וכתוב (משלי, יב, כב) ועשי אמונה רצונו.

ועיין ספר העיון לרבי חמאי גאון (מהדורא ב, בתחלתו) וז"ל, וממנו יוצאים כל הנאצלים מפליאות האחדות, וכל הכוחות המתגלים מסתר עליון הנקרא אמן, פירוש שממנו נמשך כח קיום הנקרא אב האמונה שמכחו האמונה נאצלת, עכ"ל. ועיין בראב"ד (הקדמה לספ"י) שסידר את ל"ב נתיבות פליאות חכמה שכתב וז"ל, הנתיב הג' נקרא שכל מקודש, והוא יסוד החכמה הקדומה הנקרא אמונה אומן

ושרשיה אמן, והוא אב האמונה שמכחו האמונה נאצלת, עכ"ל.

ועוד. עיין רקאנטי (וארא) האלף רומז למה שאין המחשבה משגת, מ"ם פתוחה, יפתח לך ה' את אצרו הטוב. נו"ן פשוטה, כוללת זו"ן. ועיין שושן סודות (סוד קדיש) וז"ל, אמן, א - כתר. מ - ת"ת. ו - מלכות, עכ"ל.

כתר - אמן

ניקוד קמץ, לשון קמיצה, סיתום, היפך חכמה, פתח, את פתח לו. ועיין אגרא דכלה (תולדות) וז"ל, היה לו לומר יאמן בפתח, ובכאן הוא קמץ, וכו', רמז כאשר יזקוף הקטן היינו יעקב, זקיפתו בקמיצות (כביכול כאילו הוא בקמצנות), שלא ינתן לו גדלותו בפתאומיות בפעם אחת, רק פעם אחר פעם, עכ"ל.

ועוד. כתר סוד רצון, רצה, אמן במילוי, אל"ף, מ"ם, צד"י עולה רצ"ה.

כתר - אמר

"ויאמר", גימט' נזר, בחינת כתר. ועיין כתבי הרב מ"מ משקלוב (ביאור משנת חסידים, דף קיח) וז"ל, יום ליום יביע אמ"ר, אור, מים, רקיע, גימט' אכתריא"ל י"ה, עכ"ל.

ועוד. עיי"ש (דף רמה) רקיע הוא סוד הסמ"ך, קכ"ה (גימט' הסמ"ך) דרגין דצדיקיא (זח"ג, סח, ע"ב) וכו', ה' פעמים רקיע, ה' פעמים קכ"ה, גימט' הכת"ר, שזה מעלה את ההלכה ברורה בעטרה שעטרה לו אמו.

כתר - אמש

עיין פירוש רמ"ק לספ"י (פ"ג, שט"ז) וז"ל, ואולם אלו הרוחניות שהם אמש אינם מדרגה אחת בלבד, כמו שפירשנו בספירות שהם אמ"ש מאמ"ש משתלשלין, בענין היות כח אמש, כתר חכמה ובינה, וכן בגדולה גבורה ת"ת, וכן בנצח הוד יסוד, וכן במלכות עצמה. כן עוד ישתלשלו אמ"ש בכסא, ובמלאכים, כענין גבריאל אש, מיכאל מים, אוריאל או רפאל אור, וכיוצא, יורדים הדברים עד האבות שמהם נברא העולם, עכ"ל. ותחילת הכל ושורש אל"ף של אמש, בחינת כתר. ועיין זוה"ק (תיקונים, תיקון סט, קד, ע"ב) ותלת נקודין אינון לקבל אמ"ש, ואינון חש"ק וכו'. ועיין עץ חיים

(ש"ה, פ"ז) וז"ל, אמ"ש הם ג"ר שהם יסודות אל ז"ת, וכו', וטעם הקדמת א' באמ"ש וכו', עיקר הכל ע"י הרוח, עכ"ל. ועיין פרדס רימונים (ש"ג, פ"א. ש"ט, פ"ג. כז, פ"ג). ואור נערב (ח"ז, א).

ועוד. כתר - רצון. ועיין אוצר עדן הגנוז (ח"א, ס"ג) וז"ל, סוד אמ"ש מרוצ"ה, עיי"ש.

כתר - אמת

חפץ - רצון. וכתיב (תהלים, נא, ח) הן אמת חפצת. ובסוד ראש תוך סוף. ראש - כתר. תוך - סוד כותי, תוך-י, נחלקו אם גרי אמת הן. ועיין רגל ישרה (מערכת א, אות סו) וז"ל, עתיקא שהוא כתר נקרא אמת, עכ"ל. ועיין ספר הגירושין, וז"ל, תתן אמת ליעקב וכו', אמת, א - כתר, מ - בינה, ת - תפארת, עכ"ל. ועיין ספר הפליאה (ד"ה ראה והבן חלק י) וז"ל, הכתר נקרא ראש, שנאמר ראש דבריך אמת.

כתר - אן - אנה

בחינת אין, ושורש אן-י (ועיין ערך קטן צמצום). ועיין הכתב והקבלה (דברים, כה, ה) וז"ל, ולפ"ז במילת אין המורה על העדר לא יהיה הפרש בין נכתב ביו"ד לנכתב בלא יו"ד, כי גם אם יאמר אן בלא יו"ד יהיה המובן ג"כ שלא ימצא כלל ושיאיר למחפש אותו שאלת אן הוא וכו', ירצו בזה שאין מלת אין מהוראת ההעדר המקום המבורר לכל עד שלא יצטרך לחפש איה איפה וכו', אבל יהיה מלת אין מהוראת השאלה והחיפוש בדבר דהיינו שצריך לעיין ולחפש היטב, עכ"ל. והיינו אין - עין (עיין ערך קטן עינים). ובעומק כתר - אין. העדר. חכמה מאין תמצא, ונקראת אף היא אין מלשון חיפוש, עיון. והוא כתר דחכמה.

כתר - אנוש

עיין ספר הפליאה (ד"ה ראה והבן שהל"ב נתיבות) וז"ל, לא ידע אנוש ערכה, פירוש אם בא אנוש בשר ודם לחקור ולידע מהות החכמה איך היא ערכה בכתר עליון הנקרא אין. לא ידע לשום לה ערך, לפי שבאין לא נתפס שום הבדל ולא שום הוי"ה, עכ"ל.

כתר - אני

סוד אני - אין. עיין זוהר (פנחס, רנו, ע"ב). ועיין פע"ח (שער הזמירות, פ"א) וז"ל, הג"ה: מהודו עד אל נקמות ה' (ר"ת אני) רצ"ה תיבין, עכ"ל. בחינת כתר - רצון. ועיין עץ חיים (ש"ו, פ"ד, מ"ת. שמ"ב, פ"א, מ"ב) וז"ל, ונקרא אני שהוא מלכות, ובחינת שורש הנאצלים אשר בו שהוא בחינת כתר הוא הראשון ונקרא אי"ן שהוא אותיות אני, עכ"ל. ועיין מגן דוד (אות ת) וז"ל, וכבר ידעת כי אני רמז בשכינה, ולפעמים מלת אני רומז למעלה למעלה, וכן אמרו בספר התיקונים על הפסוק ראו עתה כי אני אני הוא, וכו', וכן מלת אני מתהפכת לאין, וע"כ סודה למעלה, עכ"ל. ועיין גר"א (תיקונים, תיקון כא) וז"ל, ואלו ב' יודי"ן הן אני ראשון ואני אחרון, אני אין, בכתר ומלכות, כאור ישר וכאור חוזר, עכ"ל. ועיין שערי אורה (שער העשירי). וסוד אין, כתר - א. חכמה - י. בינה - נ, כנודע. ועיין שמשון ששון (שער המצות, הקדמה).

כתר - אנכי

עיין זוה"ק (דברים, רנו, ע"ב) אנכי מסטרא דכתר, דאיהו אין מאלהינ"ו, אנכי ביה כ' כתר, וביה אי"ן. ואמרו (תיקונים, תיקון סט, קיא, ע"ב) וכד קריב לטורא דסיני נחית א' מן בראשית דאיהי אנכי, ונחית עלה כתר דאינון אתוון דעשר אמירן. ועיין ציוני (יתרו) שעשה הקבלות של עשרת הדברות לשאר ענינים, וז"ל, שכל - כתר - מח, בראשית - אנכי, עכ"ל. ועיין רקאנטי (שם). ועיין לימודי אצילות (סוד הצמצום, ח"א) וז"ל, כתיב ב"פ אנכי. אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלך גם עלה (בראשית, מו, ד), אחד הוא מורה על הכתר עצמו, והב' מורה על כתר שבכתר, עכ"ל. ועיין מגלה עמוקות (ויצא).

כתר - אנס

רצון. וכתוב (אסתר, א, ה) והשתיה כדת אין אונס, כי כן יסד המלך על כל רב ביתו, לעשות כרצון איש ואיש. ובעומק, הכתר שהוא הרצון העליון הוא אונס את כולם. בבחינת הידיעה שלמעלה מן הבחירה.

ועוד. מצח הרצון שבו נמצא הציץ. ואמרו (פסחים, טז, ע"ב) על מה הציץ "מרצה", על הדם ועל הבשר ועל החלב שנטמא בין בשוגג בין במזיג בין באונס בין ברצון.

ועוד. אמרו (מגילה, טו, ע"ב) אמרה אסתר: אלי אלי למה עזבתני, שמא אתה דן על שוגג כמזיד, ועל אונס כרצון. ואמרו (כתובות, ט, ע"א) ספק באונס ספק ברצון. ואמרו (שם, נא, ע"ב) תחלה באונס וסופו ברצון. ונחלקו שם אבוה דשמואל ורבא, אי הוה אונס או רצון. ואמרו (ב"ק, כא, ע"ב) תחילתו בפשיעה וסופו באונס, י"א שפטור, והוה כאונס, וי"א שחייב והוה כפשיעה. ואמרו (ב"מ, פג, ע"א) הנו דדרו באגרא ואיתבר משלם פלגא, מ"ט, נפיש לחד וזוטר לתרי, קרוב לאונס וקרוב לפשיעה.

כתר - אנף

רצון. אנף, כאשר אין מתקיים רצונו. ועיין רש"י (תהלים, ס, ג) וז"ל, אנפת, קצפת עלינו, מעתה תשוב רצונך עלינו.

ועוד. כנגד קוצו של יו"ד, בחינת קוץ. ואמרו (נדה, לא, ע"א) דרש ר' יוסף, מ"ד אודך ה' כי אנפת בי, ישוב אפך ותנחמני, במה הכתוב מדבר, בשני בנ"א שיצאו לסחורה, ישב לו קוץ לאחד מהם, התחיל מחרף ומגדף, לימים שמע שטבעה ספינתו של חבירו בים, התחיל מודה ומשבח, לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני (והיינו שמה שנראה קוץ תחתון שורשו בקוץ עליון - קוצו של יו"ד). והיינו דא"ר אלעזר מ"ד (תהלים, עב, יח) עושה נפלאות גדולות לבדו, וברך שם כבוד מלכותו לעולם, אפילו בעל הנס אינו מכיר בנסו. והבן, נפלאות, פלא - אלף, הארת כתר. וזהו "נס", אלף, א-לף. גימט' נס.

כתר - אנק

רצון. ועיין רש"י (ויקרא, יא, ל) וז"ל, אנקה - הירצו"ן, עכ"ל. לשון רצון. אנק, במילוי, אל"ף נו"ן קו"ף, בגימט' ת"ג, בחינת כתר. ועיין מהר"ל (גבורות ה', פרק נד, ד"ה ועוד) וז"ל, שהשם יתברך שומע את נאקתם, שהיה עת רצון, עיי"ש.

כתר - אסון

כתר - כרת, כנודע. ועיין רש"י (פסחים, כט, ע"א) שאף יוה"כ שמייתו למי שמחללו בידי שמים, שנכרתים חייו ובניו, אסון הוא קרוי, שנאמר וקרהו אסון.

כתר - אסם

ישת חשך סתרו. והוא בכתר עליון, שאוכם הוא כלפי עילת העילות. ועיין רקאנטי (כי תצא, כד, א) וז"ל, אין הברכה מצויה אלא בסתר (בכתר שהוא השורש הנעלם של הברכה), כענין שאמרו רז"ל (תענית, ח, ע"ב) אין הברכה מצויה אלא בדבר הסמוי מן העין, שנאמר יצו ה' אתך את הברכה באסמך, עכ"ל. ועיין רש"י (ב"מ, מב, ע"א) וז"ל, באסמך, לשון גנזים, עכ"ל. ושורש הגניזה, בכתר.

כתר - אסף

בחינת כתר - כרת. כמ"ש בהכתב והקבלה (נצבים, כט, יח) וז"ל, למען ספות הרוה, וכו', לשון כליון וכריתה (עיין ר"ש ב"מ) סוף ואבדון, כמו פן תספה בכל חטאתו, האף תספה צדיק, בקש נפשו לספותה, את הזקן תספה. עיין רש"י על אספה עלי רעות, עכ"ל. אולם יעויין העמק דבר (האזינו, לב, כג) וז"ל, אספה, מלשון אוסיף, עלימו רעות, עכ"ל. ועיין אבן עזרא (בראשית, ל, כג) וז"ל, אסף אלקים את חרפתי, כטעם כרת, ונאספה שמחה וגיל.

כתר - אסר

סוד כללות ההפכים, איסור והיתר. ואמרו (חולין, קט, ע"ב) א"ל ילתא לרב נחמן, מכדי כל דאסר לן רחמנא שרא לך כוותיה, אסר לך דמא שרא לן כבדא, נדה דם טוהר, חלב בהמה חלב חיה, חזיר מוחא דשיבוטא, גירותא לישנא דכוורא, א"א גרושה בחיי בעלה, אשת אם יבמה, כותית יפת תאר. ועיין זוה"ק (דברים, רטו, ע"ב).

כתר - אסתר

כתיב (אסתר, ב, יז) וישם כתר מלוכה בראשה. ועיין תורת משה (ויקרא, א, א. ושורש בדבריו ברמ"ז (דברים) ותלבש אסתר מלכות, בסוד אכתריאל) שם עולם אתן לו אשר "לא יכרת", הוא אותיות אכתריאל חסד א', והוא גימט' אסתר. ואמרו חז"ל, ויבא המלך והמן אל המשתה אשר עשתה אסתר, כיון שנכנס המן לסעודה, נתנה אסתר כתרין שלה אצל כתרין של המן, שאמרה אסתר אם איני כונסת קנאה בין המלך והמן שהוא חביב עלי וכו'. ועיין גר"א (תיקונים, תיקון נ') נקראת אסתר דמסתרת

במט"ט, כי מלכות הוא כתר דמט"ט, עיי"ש (ועיין יושר לבב, בית שני, חדר רביעי, פ"ד). ומצד כך נצטרפה למרדכי שעליו אמרו (מגילה, יב, ע"ב) מוכתר בנימוסין היה (ועיין תפארת שלמה, רמזי פורים, ד"ה ושמרו). ועיין בכתם אופיר, ככה יעשה (על מרדכי), ככה ר"ת כתר כל הכתרים. וזהו מצד שורש אסתר במרדכי. ולהיפך, עיין ליקוטי הלכות (תחומין, ה"ד) אסתר בחינת נסתר, ומרדכי בחינת נגלה.

כתר - אף

עיין שפתי כהן (ויקרא, כו, טז) וז"ל, והכתי אתכם אף אני. אף בגימט' אנכי, לומר שהייתי עולה עד לכף שהוא הכתר ועתה נחסר ממני הכף מאנכי ונשאר אני, עכ"ל. ועיין זוהר חי (בראשית, יז, ע"א) וז"ל, אשר נשבעתי באפי, כי אלו שמונה מדרגות מבינה, ואות פ"א שהוא אף, נתעלם בו ג"כ אלופו של עולם, ועי"ז נמתק האף בשורשו. ואז קטורה (ישימו קטורה באפיך), קשור ה' מלכות שמינית מבינה, באפך, אף של כ"ף, כתר, חוטמא דעתיקא, חיים דחיים, דמיניה נפקין רוחא דחיי לכולא, עכ"ל.

כתר - אפה

פלא עליון - אל"ף. אפה, א-פה.

כתר - אפוד

תג, כתרי אותיות. וכתוב (בראשית, יא, יג) ויחי ארפכשד (אפד-כשר) אחרי הולידו את שלח, שלש שנים וארבע מאות שנה, מנין תג.

כתר - אפיקומן

עיין בית יעקב (פקודי) אפיקומן - אפיקו-מן, שאסור לאכול אחר הפסח, והוא "חק" מחוקי המקום ב"ה. כתר - חק.

ועוד. עיין ליקוטי הלכות (פסח, ה"ט) וזה בחינת אפיקומן, שפורסין מצה השניה, ועל החצי מברכין על אכילת מצה, והשניה הוא צפון לאפיקומן. כי זה עיקר בחינת מצה, בחינת צפון, בחינת מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, שמשם הארת "רצון", כי הארת רצון (כתר) היא עיקר שלמות התיקון, עיי"ש.

ועיין מי השילוח (ליקוטי הש"ס) אפיקומן, היינו כי זה שבחר השי"ת בישראל דווקא הוא למעלה מתפיסת הבריאה.

כתר - אפל

סוד פל"א עליון, ונהפך מפלא לאפל. כי כתר עליון ביחס לעילת העילות, איכם הוא, חשוך ואפל. ועיין ספר הפליאה (ד"ה שאלו את רבי מהו בינה) וז"ל, א"ל מהו אלף, א"ל פלא - אפל. פלא - במופלא ממך אל תדרוש. אפל - שלא תוכל להשיגהו, עכ"ל. ועיין מגן דוד (אות א) וז"ל, עושה פלא, כי הוא בעל הנפלאות ובכחו נשתנו כל הטבעים, כי המעמיק מחשבתו לא ישיב ריקם וכו', גם אתה קורא אפל, כי מרוב עמקו והסתרו ונמנע ההשגה כאלו הוא ענין אפל לא יוכל האדם להשיג בו דבר, עכ"ל. ועיין כתבי רמ"מ משקלוב (רזא דמהימנותא, דף פב) וז"ל, כי עשית פלא, בסוד אפל עצות מרחוק, עכ"ל.

כתר - אפס

סוד אל"ף, פלא עליון. לאל"ף בגימט' אפס. ועיין מלבי"ם (יחזקאל, מז, ה) וז"ל, האל"ף נגד האלוף, והלימוד בעולם האצילות. והיו מי אפסים, כי שם ההשגה אין ואפס, ולא ישיג שם השכל הקשור בחומר, עכ"ל. ועיין בספר השם, וז"ל, אפיסת הרעיון הוא כתר עליון שאין בו השגה, עכ"ל. והובאו דבריו בפרדס (ערכי הכינויים, ערך אפיסת). וכתב שם וז"ל, הטעם, כי שם כלתה המחשבה, כי משם ולמעלה אינו נתפס ברעיון ומחשבה, ועליו נאמר בספ"י, אם רץ לבך שוב לאחור, עכ"ל. ועיין מאור ושמש (ויחי) וז"ל, שהולך עוד יותר למעלה למעלה במוחין עילאין, עד הגיעו עד אין סוף ב"ה, ששם אפיסת השגה, ולית מחשבה תפיסא ביה כלל, עכ"ל. (ועיין ערך קטן א"ס). ועיי"ש (פרשת יתרו) וז"ל, ביו"ד ובקוצו של יו"ד, ששם אין רעיון ומחשבה נתפס בו כלל, והוא אפיסת ההשגה, עכ"ל. ועיין מגן אברהם טריסק (בראשית, וחי שרה, וכי תבא). ופרי צדיק (ויקרא, ז).

כתר - אפק

רצון. עיין רד"ק (ישעיהו, מד, יד) וז"ל, כאדם המתאפק ולא יראה לאחרים מה שבלבו ומתחזק להסתיר רצונו, עכ"ל. ועיין הכתב והקבלה (ויגש, מה, א) וז"ל, וירחץ

פניו ויתאפק, ויתאפק המן, שענינם חוזק והתאמצות והכרח נפשו לעשות דבר נגד רצונו, וכו', הלא יותר טוב לפרש להתאפק משורש פוק, שענינו הוצאה, כמו ותפק לרעב לחמך, שפירשו תוציא אליו רצונך, ר"ל כשתפרוס לרעב לחמך, תוציא בשפתיך רצונך הטוב ולהודיעו שהוא בלב טוב ובנפש חפצה, עכ"ל.

כתר - אפרח

עיין רמ"ק (ספ"י, פ"ב) וז"ל, וצד ימין מכסה עליה בסוד כ - כתר, דאיהי אמה עילאה, נשרא עילאה, דאגינת על אפרוחהא כדין ושלא כדין, לפנים משורת הדין ודאי, עכ"ל.

ועוד. רצון. אפרוח (עם וא"ו) עולה רצה.

ועוד. סוד "אין". ואמרו (תמורה, לא, ע"א) אפרוח לכי מסרח גביל. ולכך ביצת טריפה מותרת. ועיין יונת אלם (פרק ג, ופרק לט).

כתר - אפר

סוד כללות ההפכים. ועיין שערי צדק (השער השני) וז"ל, פרה אדומה, סוד גדול המבדיל בין קודש לחול, ובין טומאה לטהרה. הצד הפונה לפנים טהור, והצד הפונה לחוץ טמאה. לפיכך אפר הפרה מטהר את הטמאים ומטמא את הטהורים, ושמור זה העיקר הגדול כי ממנו תכנס לכל עניני הרחוקים, עכ"ל. ועיין אמרי שפר (ח"ג).

ובפרטות שורש אפר פרה אדומה במו"ס דאריך, כמ"ש בבית עולמים (דף קכט) וז"ל, וסוד אפר פרה הוא במו"ס בוצד"ק, מנצפ"ך פ"ר דינים כידוע, ולכן טעם פרה אדומה נעלם מעין כל חי, וכמ"ש לקמן ובדא"ז, שהמו"ס עליה נאמר והחכמה מאין תמצא ונעלמה מעיני כל חי, עכ"ל, עיי"ש חיבור אש ומים ע"י אויר. ועיין ערך קטן חסד.

כתר - אצבע

בחינת פלא. ועיין אבן עזרא (שמות, לא, יח) וז"ל, כתובים באצבע אלהים - זה פלא גדול עומד, עכ"ל. ושם מדרגת גורל. ולכך אמרו (יומא, כב, ע"א) אומר להן הצביעו.

ועוד. סוד רצון, וע"י אצבע מגלה רצונו. כגון מ"ש (יומא, יט, ע"ב) א"ר יצחק בר שמואל בר מרתא, הקורא את שמע לא ירמוז בעיניו וכו' ולא יורה באצבעותיו.

ועוד. ניקוד קמץ, סוד קמיצה. ואמרו (יומא, מז, ע"א) חופה שלש אצבעותיו על פיסת ידו וקומץ. וע"ש כן נקראת האצבע הסמוכה לזרת קמיצה.

כתר - אצל

עיינן קהלת יעקב (ערך זטו) וז"ל, זטו הוא רומז על בחינת כתר, ולכך ואל אצילי בני מתרגם זאטוטי. והטעם כי לפי רוב גדולתו (של הא"ס) הוא רוב קטנותו, שלכך נקרא הכתר אין (ביחס לא"ס, וזאת מלבד שנקרא אין ביחס לתחתונים). וכן בלשון חכמים זוט"ו של ים, היינו גדלותו. גם זוטו ר"ת זוהר טמיר וגניז, שהוא בחינת כתר כמ"ש בריש הקדמת תיקונים, עכ"ל. ובדקות, הכתר נמצא "אצל" ה"מאציל".

ועוד. אמרו במדרש, ויבא המלך והמן אל המשתה אשר עשתה אסתר, כיון שנכנס המן לסעודה נתנה אסתר כתרין שלה "אצל" כתרין של המן, שאמרה אסתר, אם איני כונסת קנאה בין המלך והמן שהוא חביב עלי, ואם לאו האיך אני שולטת בו.

כתר - אקו

אקו עם הכולל גימט' חק, למעלה מטעם ודעת, חק.

ועוד. רצון. ואמרו (תנא דבי אליהו רבה, יב) יעל אשת חבר הקיני שעשתה "רצון" בעלה, לפיכך באתה תשועה גדולה על ידה. ולהיפך, עיין סוד ישרים (ח"ד, שאלה ו) וז"ל, יעל, שאמר הקב"ה שמי מעיד עליה שלא נגע בה אותו רשע, והדבר יפלא והלא שבע בעילות בעל, אך הענין כי בעילות שלו שאחר שהיו באונס גמור לא נגע בה כח הקליפה והרע של זנות שלו ולא שרתה הקליפה עליה. וכמ"ש טובתן של רשעים רעה היא אצל צדיקים, עכ"ל. ועיין קנאת ה' צבאות (ח"ב) וז"ל, הנה יש חילוק בין מעשה אסתר למעשה יעל, שמעשה אסתר היה ע"י אונס, ומעשה יעל עבירה לשמה, עכ"ל.

כתר - ארב

רצון. ובתיקון זהו צהר, רצה. ובקלקול צרה, כנודע, מהבעש"ט. ועיין קדושת לוי (איכה, ד"ה דוב אורב) וז"ל, "דוב אורב" הרמז על הגלות שהוא לא טוב. "אריה במסתרים", אריה רומז על מדת החסד (זו"ח, יתרו, לט, ע"א), כי הוא צד ימין המרכבה (יחזקאל, א, י) מורה על החסד, זהו במסתרים, שנסתר (עיין ערך קטן צמצום), היינו הכוונה של הצרה הגלות וחורבן ביהמ"ק, הוא רק חסד על ישראל, עכ"ל. ובדרך רמז, כתיב (ישעיה, ט, א) בחשך ראו אור, ר"ת ארב.

כתר - ארבע

ספירת כתר הופכת להיות ד' פרצופים, עתיק ונוק', אריך ונוק'. וז"ש (עירובין, לה, ע"ב) אמר רב, הלכה כארבעה זקנים הללו. וזהו מעין מערכת המכפלה. והיא כפולה בזוגות, כמ"ש (שם, נג, ע"א) קרית הארבע זוגות, אדם וחיה, אברהם ושרה, יצחק ורבקה, יעקב ולאה.

ועוד. יוה"כ הארת כתר. ואמרו (יומא, פו, ע"א) ארבעה חלוקי "כפרה" שהיה ר' ישמעאל דורש. ואמרו (כתובות, סז, ע"ב) מר עוקבא הוה עניא בשיבבותיה דהוה רגיל לשדורי ליה ארבע מאה זוזי כל מעלי יומא דכיפורי.

ועוד. נזיר. נזר - כתר. ועיין נזיר (נו, ע"א).

כתר - ארג

כתר - כרת, כנודע. ועיין רש"י (יחזקאל, ז, כה) וז"ל, קפדתי כאורג חיי, לשון כריתה, עכ"ל.

ועיין ראב"ד (ספ"י, הקדמה) וז"ל, השתי יורד מכתר עליון, והערב מחכמה בינה גדולה וגבורה ונצח והוד, ושתי עליון תפארת, ותחתון עטרת, עיי"ש.

ועוד. אורג, אור-ג. ג"פ אור, עולה כתר, כנודע. ובדרך רמז, כתיב (ישעיה, ט, א) ראו אור גדול, ר"ת ארג. וכתיב (איוב, יח, ה) גם אור רשעים - ידעך, ר"ת ארג.

כתר - בכור

פעמים הכתר נקרא בכור, ופעמים החכמה, וכדלהלן. ויעויין מערכת אלוקות, שער י'.

ועוד. כתר גימט' מלת עשרים, סוד אות כ' כנודע. ואמרו (שקלים, ו, ע"א) ר' ברכיה ר' לוי בשם רשב"ל, לפי שמכרו בכורה של רחל (יוסף) בעשרים כסף יהיה כאו"א פודה את בנו בכורו בעשרים כסף (שהם ה' סלעים), עיי"ש.

ועוד. כתר - כרת, כנודע. (ועיין זוה"ק, ח"ב, לח, ע"א). והאוכל ביכורים (אם אינו כהן) חייב כרת. וכתב הרמח"ל (תיקונים חדשים, תיקון נד) בכור מסטרא דכתר עלאה. ומקורו בזוה"ק (ח"ג, רסב, ע"א). ושם (רסט, ע"א) אמרו, קדש לי כל בכור, לקבל כתרא עלאה דכלא. ועיין תיקונים (רעט, ע"ב).

ועוד. כתב הרמח"ל באדיר במרום (מאמר רעותא דז"א) וז"ל, ז"א נקרא בכור מצד הג"ר, א"א, ואו"א, שהם באמת בכורים. ועיין מצודות דוד לרדב"ז (מצוה קז).

כתר - חמשים

בהיפוך אותיות כרת, כנודע (עיין מגן אבות לרשב"ץ פ"ב מ"ב) ועיין הון עשיר (כריתות, הקדמה) כרת נמשך מכתר דקליפה, כרתיאל (כדאיתא במאורות נתן אות כ, ס' טו). ועיין ערבי נחל (תולדות דרוש ז ועוד). ואמרו (מו"ק כח ע"א) מ"ת בחמשים שנה, זו היא מיתת כרת (ועיין בעל הטורים בהעלותך פ"ט פי"ג, ד"ה וחדל). ועוד. עיין גר"א (תיקונים, תיקון י"א מתיקונים אחרונים) ואף משה לא נתנבא ולא השיג אלא בבריאה, וז"ש חמשים שערי בינה וכו' בבינה מקנן בכורסיא, ואף שער החמשים שהוא כתר דבריאה לא השיג משה, מלכות דאצילות, אבל באצילות שהוא בחכמה, עליה נאמר כד עלה במחשבה, לא תשיג שם, וכו'. ואפילו חכמה וכתר שבבינה לא השיג שהיא שער החמשים.

כתר - כוס

אחד מן הדברים שצריך כוס, עיטור. ואמרו (ברכות, נא, ע"א) ר' יהודה מעטרהו בתלמידים, רב חסדא מעטר ליה בנטלי. בחינת כתר, עטרה. מתלמידי יותר מכולם.

וכן נטלי, עולה מלכות לכתר.

ואמרו (שם) י' דברים נאמרו בכוס. ועיין גר"א (יהל אור, ח"ג, לד, א-ב) עטור - כתר. עיטוף - מלכות. חי - יסוד. מלא - ת"ת. הדחה ושטיפה - חו"ג. מקבלו בימין - נצח. נותן בו עיניו - הוד. מסלקו וכו' - חכמה, י. משגרו וכו' - בינה. ושורש מקור דבריו בזוה"ק (דברים, עקב, רעג, ע"ב), וקצת בשינוי. וכן בתיקונים (תיקון מז, פה, ע"א). ועיין זוה"ק (תיקונים, תיקון כא, סא, ע"ב) כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא, כוס איהי אלקים בחושבן, דסליק לחשבנן כינוי, במאי אתמליאת באת י', ואתעבידת כוסי רויה, ובגין דא, כוס צריך עשרה דברים. ועוד. עיין באר מים חיים (וירא, יח) אהי"ה אדנ"י, גימ' כוס. אהי"ה - כתר, אדנות - מלכות. יחודם.

כתר - כוש

אין בו השגה, בחינת כושי - שחור. ועיין פנים יפות (בהעלותך, יב, א) וז"ש כי אשה כושית לקח, שקיבל אור גדול שנדמה בעיני העולם לשחרות.

כתר - מגפה

סוד אין, כנודע. ועיין רמב"ן (שמות, לב, לה) ואמר ואם אין מחני נא, כי בעבור שהיה מוסר נפשו עליהם, ריחם עליהם הקב"ה, ואמר לו להעלותם אל הארץ ושישלח עמהם מלאך, ורצה לנכותם להם מן העון הגדול כדי שיהיו ראויים לזה, ושלח המגפה הזאת בהם, או שגזר עליהם כן, והחל הנגע, וכו', כי בעבור המגפה שהביא או גזר עליהם נמחה קצת חטאתם, עיי"ש.

ועוד. סוד רצון, רוצה. ועיין עשרה מאמרות (מאמר חקור הדין, ח"א, פרק טו. ומעין כך בליקוטי הגר"א, והובא באפיקי ים, ב"ק, ס, ע"ב) "וירץ אל תוך הקהל", תפס מדתו של אותו המלאך שהוא רץ בשעת המגפה, ובתמורת א"ת ב"ש למלת מגפה (עולה) ירו"ץ, תדעהו כי ח' פסיעות שהוא רגיל לפסוע ברשות ח' אותיות הקריאה והכתיבה לשם הגדול, הנה בשעת המגפה ירוץ וכוללן כאחד כדבריהם במסכת ברכות. עיין ערך קטן יחידה.

כתר - שופר

יוה"כ, הארת כתר, כנודע. וכתוב (ויקרא, כה, ט) והעברת שופר תרועה בחדש השבעי, בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל ארצכם. ור"ה מעין יוה"כ שנכנסים לפני ולפנים. וכמ"ש (ר"ה, כו, ע"א) שופר - כיון דלזכרון הוא כפנים דמי. ודו"ק היטב.

ועיין שער הכוונות (דרושי ויעבור, דרוש ד') ובזה תבין למה הבינה נקרא גרון, ונקרא שופר, ונקרא כתר. והטעם הוא לפי שמן הגרון דאריך שהיה בחינת בינה, שבו נעשו שני הכתרים דאו"א כמבואר במקומו.

קול הלשון

073.295.1245 • 718.521.5231 2»4»12

בלבבי משכן אבנה
חלק א-ט

סדרת "דע את"

התבודדות

תפילה

ספרי קודש

דרשות

ארבעת היסודות -
תיקון המידות

פרשת השבוע

מועדי השנה

10 < תורה, גמרא ושולחן ערוך

11 < אנציקלופדיית בלבבי משכן אבנה

רח' הרב בלוי 33
לפרטים
052.765.1571
שיעור עץ חיים 21:05

שיעור שבועי ירושלים
אנציקלופדיה
עבודת ה'
יום ג' 20:30 בדיוק

משפ' אליאס
רח' קדמן 4
לפרטים
050.418.0306

שיעור שבועי חולון
אנציקלופדיה
מחשבה
יום ד' 20:30

לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה
לכתובת:
bilvavi231@gmail.com

לקבלת העלון השבועי
בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות
ותשובות

ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231

שיעורי מורינו
הרב שליט"א
מופיעים

הפצת ספרי קודש
רח. דוד 2, ירושלים
02.623.0294
ספרי אברומוביץ
רח. קוטלר 5, בני ברק
03.579.3829

רכישת ספרי הרב: ספרי אברומוביץ
משלוח ברחבי העולם
03.578.2270
ספרי מאה שערים
רח. מאה שערים 15, ירושלים
02.502.2567

Distributed in the USA:
SHIRAH DISTRIBUTORS
Tel. 718-871-8652

4116 16th Avenue
Brooklyn, NY 11204
sales@shirahdist.com

